REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 03-11-2020

Mødedato Tirsdag d. 03. november 2020 kl. 00:00

Mødested Skype

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen 3
Dialogmøde vedr. budget 2021 - Center for Ejendomme og Drift 5
Dialogmøde vedr. budget 2021 - Center for Natur, Miljø og Fritid 8
Udvalgets mål for budget 2021 11
Plan for høringsproces vedr. nye offentlige toiletter 14
Proces for og indhold i naturpolitik for Bornholm 17
Kommunens indberetning af forslag til indsatser ifm. VP3 21
Retningslinjer for beskyttelse og drift af kulturarv langs de bornholmske veje 25
Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2021 28
Vedr. glyphosat-skader i vejkanter og -grøfter på Bornholm 31
Anlægsbevilling til omorganisering af Hjemmeplejen - etablering af pavilloner til sundhedspersona 36
Arealreservation til Bornholms Vandkulturhus - Nørrekås 43
Midlertidig skaterpark i Rønne 48
Uddannelses- og Beskæftigelsesplan 2021 56
Orienteringssag: Revideret behov for egenfinansiering til elbusser såfremt tilskud fra grøn buspulje 61
Afslag på HUB-projektet vedr. brintbusser til BAT 65
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd 68
Gensidig orientering 70
Lukket 72

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	1	

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Punkt 2: Dialogmøde vedr. budget 2021 - Center for Ejendomme og Drift

Åbent punkt

2 Dialogmøde vedr. budget 2021 - Center for Ejendomme og Drift

00.30.02G01-0025

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	2	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Som et led i budgetprocessen afholdes dialogmøder mellem Natur-og Miljøudvalget og Center for Ejendomme og Drift med det formål, at drøfte forståelsen og realiseringen af budget 2021.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- dialogen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har godkendt budget 2021 ved deres møde torsdag den 8. oktober 2020 og derfor afholdes dialogmøde mellem Natur- og Miljøudvalget og medarbejderrepræsentanter i Center for Ejendomme og Drift.

Formålet med dialogmødet er, at udvalget kan uddybe de politiske beslutninger i budget-forliget, med mulighed for at repræsentanterne for centret kan stille opklarende spørgsmål hertil. Fokus er både de økonomiske forhold (op-og nedprioriteringer) og på de konkrete mål for arbejdet i 2021.

Med afsæt i dialogen om budgetforliget som politisk retning og ramme for arbejdet i 2021 og overslagsårene indledes dialog om, hvorledes budgetforliget mest hensigtsmæssigt føres ud i praksis.

Fra Center for Ejendomme og Drift deltager følgende medlemmer af Center MED-udvalget:

Bjarne Sjelle Freund-Poulsen
Ann Juul Nielsen
Nina Kragskov
Kim Eilif Rasch Pedersen
Michael Birkebæk Lau
Stig Lodberg
Jan Larsen
Allan Børgesen
Birgitte Dam Hansen
Anitta Koefoed

Jonas Hjorth Graulund
Kurt Jørgensen

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Dialogmøde vedr. budget 2021 - Center for Natur, Miljø og Fritid

Åbent punkt

3 Dialogmøde vedr. budget 2021 - Center for Natur, Miljø og Fritid

00.30.02G01-0025

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	3	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Som et led i budgetprocessen afholdes dialogmøder mellem Natur-og Miljøudvalget og Center for Natur, Miljø og Fritid med det formål, at drøfte forståelsen og realiseringen af budget 2021.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- dialogen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har godkendt budget 2021 ved deres møde torsdag den 8. oktober 2020 og derfor afholdes dialogmøde mellem Natur- og Miljøudvalget og medarbejderrepræsentanter i Center for Natur, Miljø og Fritid.

Formålet med dialogmødet er, at udvalget kan uddybe de politiske beslutninger i budget-forliget, med mulighed for at repræsentanterne for centret kan stille opklarende spørgsmål hertil. Fokus er både de økonomiske forhold (op-og nedprioriteringer) og på de konkrete mål for arbejdet i 2021.

Med afsæt i dialogen om budgetforliget som politisk retning og ramme for arbejdet i 2021 og overslagsårene indledes dialog om, hvorledes budgetforliget mest hensigtsmæssigt føres ud i praksis.

Fra Center For Natur, Miljø og Fritid deltager følgende medlemmer af Center MED-udvalget:

Louise Lyng Bojesen

Palle Tourell

Michael Brandt-Bernbom

Andreas Lund Povlsen

Hanne-Jytte Vejdiksen

Jackie Munch Nielsen

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Udvalgets mål for budget 2021

Bilag

Politikker og strategier 2018-2020

Åbent punkt

4 Udvalgets mål for budget 2021

00.01.00P22-0085

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	4	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Udvalgenes målproces for budget 2021 var i foråret præget af uvisheden om udfaldet af udligningsreformen. Derfor genoptages drøftelserne af målene i budgettet nu, hvor økonomien er kendt.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at udvalget

a) drøfter målene for 2021
b) skitserer eventuelle ændringer med henblik på en politisk behandling i december 2020

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Udvalget fastholder de eksisterende mål i 2021.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har d. 8. oktober 2020 vedtaget budgettet for 2021. Som bekendt har processen for budgettet og usikkerheden om udligningen betydet, at målarbejdet også i år har antaget en anden form end tidligere. Udvalgene var således i målprocessen tilbageholdende med at fastsætte mål uden at kende økonomien.

Udvalgene har derfor gået forsigtigt til værks, idet udvalgene primært har arbejdet videre med målene fra 2020.

Som det fremgår af budgetvejledningen skal målene for 2021 genvurderes i forlængelse af budgetvedtagelsen.

Udvalget bedes derfor med udgangspunkt i budgettet og dialogmødet med administrationen drøfte og vurdere behovet for at ændre i målene for 2021 samt de langsigtede mål.

I linket ovenfor er samtlige udvalgs mål for 2021 samlet. Udvalgene drøfter og vurderer egne mål. Det er alene de stående udvalg, der udarbejder mål.

Udvalgene har over de seneste par år arbejdet med politikker og strategier for en lang række områder. For at sikre sammenhængen mellem budgetprocessen og de politiske mål, vil det være naturligt, at udvalgenes langsigtede mål og mål er afspejlinger af indholdet i politikker og

strategier. På den måde vil de politiske ambitioner i disse dokumenter blive koblet mere direkte til de økonomiske prioriteringer i udvalg og kommunalbestyrelse. Dette er et løbende opmærksomhedspunkt for administrationen, ligesom det anbefales, at udvalgene politisk har et lignende fokus.

På den baggrund gives udvalget, udover en oversigt over målene, på mødet også en præsentation af vedtagne politikker og strategier, samt de mål disse dokumenter indeholder.

Såfremt udvalget vurderer, at målene for 2021 eller de langsigtede mål skal revideres i forlængelse af udvalgets drøftelse, fremsættes ændringerne i en sag på udvalgsmødet i december. Ændringer i målene skal besluttes endeligt på kommunalbestyrelsesmødet i december.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Plan for høringsproces vedr. nye offentlige toiletter

Åbent punkt

5 Plan for høringsproces vedr. nye offentlige toiletter

06.20.00Ø00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	5	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Der er i budgetaftalen for 2021 afsat 1,5 mio. kr. til etablering af nye offentlige toiletter. I den forbindelse er der udtrykt politisk ønske om, at administrationen gennemfører en bred inddragelsesproces, der skal afklare, hvor på Bornholm der er mest behov for at etablere nye toiletter. En procesplan forelægges til politisk godkendelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- plan for inddragelsesproces vedr. placering af nye offentlige toiletter godkendes

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Der er i budgetaftalen for 2021 afsat 1,5 mio. kr. til etablering af nye offentlige toiletter. Etableringen er med udgangspunkt i, at toiletbygningerne er åbne hele året, og at de forventes at kunne tages i brug pr. 1. juni 2021.

I forlængelse heraf er der udtrykt politisk ønske om, at administrationen gennemfører en inddragelsesproces, der skal afklare, hvor på Bornholm, der er mest behov for at etablere nye toiletter.

På denne baggrund fremlægges en procesplan til politisk godkendelse.

Interessenter
Nedenstående procesplan tager udgangspunkt i, at følgende sammenslutninger og organisationer vil blive involveret:

- Brugerrådene på de kommunale havne
- Friluftsrådet
- Bornholmske Borgerforeningers Samvirke
- Handicaprådet
- Destination Bornholm
- Cyklistforbundet
- Naturstyrelsen
- Ældrerådet
- Tekniske område i BRK

Tids- og procesplan

Efter procesplanen er godkendt i Natur- og Miljøudvalget vil der blive udsendt en invitation til ovennævnte interessenter om at fremsende forslag til, hvor de nye toiletter bør placeres. Med en svarfrist d. 8. december er der mulighed for indsendelse af forslag i fire uger, så de enkelte råd og foreninger har mulighed for at mødes og formulere et svar.

I løbet af december og januar vil administrationen gennemgå og kvalificere alle indkomne forslag. Gennemgangen vil danne baggrund for et administrativt oplæg til en placering af de nye toiletter og evt. øvrige ændringer på området. Oplægget vil blive fremsendt til politisk godkendelse i februar. I samme sag vil der blive lagt op til, at der afsættes en anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. plus tilhørende driftsmidler svarende til beløb afsat til formålet i budgetforliget for 2021.

Tidsplanen er betinget af diverse myndighedsgodkendelser.

Dato	Aktivitet	Ansvarlig
3. november 2020	Godkendelse af procesplan	Natur- og Miljøudvalget
Uge 46	Udsendelse af invitation og høringsmateriale	Administrationen
8. december 2020	Frist for indsendelse af forslag til placering	-
December 2020/januar 2021	Gennemgang af indkomne forslag og udarbejdelse af oplæg til politisk godkendelse	Administration
Februar 2021	Godkendelse af oplæg til placering af to nye toiletter og anlægsbevilling på 1,5 mio. kr.	Natur-og Miljøudvalget, Økonomi-, Erhverv- og Planudvalget, Kommunalbestyrelsen
Februar-juni 2021	Myndighedsgodkendelser, projektering og udbud samt udførelse	Ejendomsservice

På nuværende tidspunkt har kommunen allerede modtaget flere henvendelser fra borgere og foreninger om forslag til toiletternes placering. Disse henvendelser vil blive taget med i opsamlingen af de øvrige indkomne forslag.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 6: Proces for og indhold i naturpolitik for Bornholm

Åbent punkt

6 Proces for og indhold i naturpolitik for Bornholm

01.05.00P22-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	6	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Der skal udarbejdes en naturpolitik for Bornholm. Natur- og Miljøudvalget skal komme med input og ønsker til formål og proces for udarbejdelsen af naturpolitikken, herunder inddragelse af relevante aktører på Bornholm.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

a) Udvalget drøfter formål og proces for naturpolitikken
b) Udvalget drøfter ønsker til inddragelse af relevante aktører
c) Udvalget drøfter forslag til tidsplan for udarbejdelse af naturpolitikken

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:

Indstilling godkendt. Udvalget ønsker tilføjet, at der afholdes et offentligt møde om indhold af naturpolitikken i februar 2021. Der skal tilføjes muligheder for borgerinddragelse for klimaflastning.

Sagsfremstilling

Der er udtrykt ønske om udarbejdelse af en Naturpolitik for Bornholm. Ønskerne har baggrund i den omfattende biodiversitetskrise verden står overfor, ønsker om at anvende fx natur som beskyttelse af grundvandsinteresser, ønsker til driften af kommunale arealer samt en lang række ønsker til bedre muligheder for at opholde sig i naturen.

Bornholm er kendetegnet ved en rig og divers natur, som både i sig selv og for bornholmerne og vores besøgende har stor værdi.
Formålet med Naturpolitikken er at blive enige om hvordan vores natur skal udvikle sig og hvordan vi vil have lov at bruge og opholde os i den. Udviklingen af Naturpolitikken kommer til at stå på de to ben:

- **Rigdom og mangfoldighed**, hvor fokus er på naturindhold, dyr, planter og muligheden for at styrke naturen
- **Oplevelser og viden**, hvor fokus er på hvordan vi formidler viden om naturen, skaber interesse for at passe på den og hvordan vi kan bruge og opholde os i den til gavn for vores mentale og fysiske sundhed

Naturpolitikken skal forholde sig allerede gældende bestemmelser om beskyttelse og benyttelse af naturen og ses i sammenhæng med internationale og nationale krav og

målsætninger for naturen samt øvrige politikker og strategier som Kommuneplanen, sektorplaner, Folkesundhedspolitikken, Børne- og Ungepolitikken og Erhvervspolitikken. Det Grønne Danmarkskort bliver centralt i drøftelserne om mulighederne for at skabe sammenhæng i naturen.

Rigdom og mangfoldighed kan omfatte

- Naturgenopretning – hvor og hvordan skaber vi ny natur?
    - Hvordan skaber vi muligheder for ny natur?
    - Hvordan fremmer vi biodiversiteten?
    - Hvordan og hvornår bruger etablering af natur som metode til beskyttelse af grundvandet?
    - Hvornår, hvor og hvordan vi skal være "vilde med vilje"?
    - Hvordan skal vi passe og udvikle de kommunale skove?
    - Hvordan skal vi passe og udvikle kommunens parker og grønne områder?
- Naturpleje – hvordan bevarer og forbedrer vi det vi har?

Oplevelser og viden kan omfatte:

- Formidling og information
    - Om naturen (biologi, kulturhistorie etc.)
    - Om adgangsmuligheder til naturen og oplevelser her i
- At arbejde med at skabe adgang og tilgængelighed til naturen for mange forskellige brugere til et hav af oplevelser fra den stille meditation i en lysning til den ekstreme sportsudøvelse.
    - Politikken kan fungere som en ramme for en kommende strategi for friluftsliv/outdoor

Naturpolitikken skal omfatte hele Bornholm og indeholde afsnit der adresserer de kommunale arealer og den kommunale drift, kommunens arbejde som myndighed, motivator, facilitator og formidler samt hvad kommunalbestyrelsen vil opfordre borgere og virksomheder til at gøre.

Organisering og inddragelse af aktører

Naturpolitikken foreslås udarbejdet i en proces med inddragelse af en række forskellige aktører. Nogle aktører inviteres til at sidde i de arbejdsgrupper, der nedsættes til at udarbejde naturpolitikken. Andre aktører inddrages som høringsberettigede i processen.

De inviterede aktører til arbejdsgrupperne vil være:

- Naturstyrelsen Bornholm
- Danmarks Naturfredningsforening
- Destination Bornholm
- NaturBornholm

De høringsberettigede aktører vil være alle medlemmerne i Grønt Dialogforum – link til: Grønt Dialogforum

Desuden vil der afholdes særskilte møder med følgende aktører:

- Bornholmske Borgerforeningers Samvirke (BBS)
- Bornholms Erhvervsråd

BBS og Bornholms Erhvervsråd involveres med henblik på drøftelse af tiltag rettet mod borgere og erhvervsliv, herunder privatejede områder som haver og virksomheders udenomsarealer.

Der etableres 2 projektgrupper:

- Rigdom- og Mangfoldighedsgruppen og
- Oplevelser og Vidensgruppen

Der vil være et vist overlap mellem gruppedeltagerne.

Forslag til tidsplan

Af hensyn til budgetforhandlinger og et kommende kommunalvalg foreslås der en forholdsvis kort tidsplan for udarbejdelse af naturpolitikken.

Milepæle i projektet	
Dato	Leverance
3/11-20	Natur- og Miljøudvalget beslutter formål og organisering af arbejdet med naturpolitikken
17/11-20	Chefgruppen drøfter kommissorium for naturpolitikken
1/12-20	Natur- og Miljøudvalget beslutter kommissorium for naturpolitikken
9/12-20	Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget behandler kommissorium for naturpolitikken
17/12-20	Kommunalbestyrelsen behandler kommissorium for naturpolitikken
Jan 2021	Workshop med Grønt Dialogforum om indhold i naturpolitikken
Feb 21	Møde med BBS og Bornholms Erhvervsråd om indhold i naturpolitikken
2/3-21	Natur- og Miljøudvalget præsenteres mundtligt for de foreløbige resultater af drøftelserne med aktørerne samt drøfter skitse til indhold i naturpolitikken
16/3 - 21	Chefgruppen præsenteres for første udkast til naturpolitik
6/4 - 21	Natur- og Miljøudvalget behandler første udkast til naturpolitikken
Primo april 2021	Udkast til naturpolitik behandles i Grønt Dialogforum samt sendes i høring hos BBS og Bornholms Erhvervsråd
April/ Maj 21	Endelig naturpolitik udarbejdes
1/6-21	Chefgruppen behandler endelig naturpolitik
1/6-21	Natur- og Miljøudvalget behandler endelig naturpolitik
3/6-21	Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget behandler endelig naturpolitik
24/6-21	Kommunalbestyrelsen behandler endelig naturpolitik

Økonomiske konsekvenser

Der trækkes i processen alene på medarbejderressourcer. Udgifter til eventuel mødeforplejning afholdes indenfor Center for Natur, Miljø og Fritids eksisterende ramme.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 7: Kommunens indberetning af forslag til indsatser ifm. VP3

Bilag

1. Bornholms Regionskommunes forslag til indsatser ifm, VP3

2. BRK Forslag til indsatser; Billeddokument

3.Vandråd Bornholms Udtalelse

4. Bilag 1

7 Åbent punkt

7 Kommunens indberetning af forslag til indsatser ifm. VP3

01.05.18A50-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	7	

Hvem beslutter

Natur– og Miljøudvalget beslutter

Resumé

I optakten til klargøring af de nye vandområdeplaner som Miljøstyrelsen sender i høring senest den 22. december 2020, har Bornholms Regionskommune fået stillet til opgave, at finde 57 km vandløbsstrækning på Bornholm. Vandløbsstrækningerne skal være målsat og i risiko for manglende målopfyldelse. Der skal kunne foretages en restaureringsindsats. Bornholms Regionskommune er desuden blevet bedt om at fjerne 1 spærring (dæmning el. rørlægning).

I samarbejde med Vandråd Bornholm, har Natur og Miljø planlagt forslag til 7 indsatser, der berører 9,5 km vandløbsstrækning. Det har ikke været muligt for Bornholms Regionskommune og Vandråd Bornholm, at komme med løsningsforslag til indsatser for de resterende 47,5 km vandløbsstrækning, som skal være målsat og i risiko for manglende målopfyldelse. Dette blandt andet på grund af Bornholms terræn og et krav om omkostningseffektive projekter.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- forslaget til indsatser godkendes og kan indberettes til Miljøstyrelsen.

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Indstilling godkendt. Udvalget anbefaler, at punktforureninger inddrages.

Sagsfremstilling

Vandområdeplanerne for planperioden 2021-2027 (VP3) bliver sendt i høring senest den 22. december 2020 og offentliggøres senest den 22. december 2021. Med vandområdeplanerne vil der blive fastlagt konkrete miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster samt indsatsprogrammer med de foranstaltninger, som skal til for at opfylde miljømålene. Herunder vil det bl.a. fremgå, i hvilke vandløb, der skal foretages restaureringsindsatser dvs. genåbnes rørlægninger, genslynges vandløb mv.

Alle kommuner er blevet inddraget i planlægningsfasen. Bornholms Regionskommune har fået stillet til opgave, at finde 57 km vandløbsstrækning, som er målsat til god økologisk tilstand og i risiko for manglende målopfyldelse (den samlede økologiske tilstand er dårligere end målsætningen), og hvor vi mener der bør foretages en indsats. Der skal i den forbindelse også fjernes en spærring.

Bornholms Regionskommune er udpeget som sekretariatskommune for Vandråd Bornholm. Bornholms Regionskommune har i samarbejde med Vandråd Bornholm, udarbejdet en oversigt med forslag til indsatser. Der er stillet forslag om indberetning af 7 indsatser, hvilket svarer til ca. 9,5 km vandløbsstrækning. Forslagene skal indberettes digitalt via MiljøGIS vandrådspakken.

For at være omfattet af vandplanerne skal vandløbene være i risiko for manglende målopfyldelse (god økologisk tilstand).

Siden arbejdet med vandplanerne er påbegyndt, har Bornholms Regionskommune gennemført 3 indsatser (i Tingsted Å, Læså v. Frostegård og Læså i Vestre Indlæg) ud af 12 indsatser samlet. 9 indsatser (i Læså (ROS-640), Lille Å, Blåkilde Bæk, Kæmpe Å, Flisebæk, Henrikebæk, Tejn Å/Baste Å, Muleby Å, Samsing Å ved Krummeledvej) har ikke været mulige at gennemføre, da disse ikke blevet vurderet omkostningseffektive af Miljøstyrelsen, primært som følge af korte opstrøms vandløbsstrækninger. At det kun har været muligt at gennemføre 3 indsatser skyldes en række forhold, der er særlige for bornholmske vandløb, som vandrådet har kommenteret nærmere på nedefor:

Korte vandløbsstrækninger – kort opland
Det bornholmske vandopland er, ud over sin markante geografiske afgrænsning som ø, generelt kendetegnet ved et særligt stort fald fra midten af øen ud mod kysten. Det betyder, at Bornholm har korte vandløbsstrækninger og derfor korte strækninger opstrøms for rørlægninger. Dette bevirker, at tilskuddet efter den aktuelle beregningsmetode sjældent matcher projektets omkostninger og projektet derfor ikke kan gennemføres. Vandrådet opfordrer derfor Miljøstyrelsen til at tager hensyn til de landskabelige og arealmæssige forskelle, som både kendetegner Bornholm og præger de enkelte landsdele.

Stort fald i de bornholmske vandløb
Endvidere betyder de geografiske forhold, at det er stort set umuligt, at overholde Miljøstyrelsens krav om max. 10 ‰ fald, når projekter skal tilrettelægges - især i forbindelse med mølleanlæg. Vandrådet har derfor opfordret Miljøstyrelsen til at den øvre grænse for fald bør tilpasses på Bornholm.

Mangelfuldt datagrundlag og øvre vandløbsstrækninger, der ikke er målsatte
Efter gennemgang af datagrundlaget for udpegning af indsatserne finder Vandrådet, at dette er meget mangelfuldt og grundlaget for gennemførsel af visse indsatser er fraværende, så udpegningen nærmest forekommer tilfældig. I den forbindelse vækker det særligt undren, at der findes en del øvre vandløbsstrækninger, som ikke er målsatte, men hvor det kunne være gavnligt i forhold til nedstrøms forhold at gennemføre projekterne.

Få vandplan indsatser på spildevandsområdet
Slutteligt undrer Vandrådet undrer sig over, at indsatserne på vandløbsområdet ikke er mere sammentænkt med indsatserne på spildevandsområdet. Her har vi kun tre mindre indsatsområder udpeget på Bornholm i denne planperiode, men der er flere målsatte vandløb, der må formodes spildevandspåvirket som følge af overløbsbassiner mv.
BEOF har i den forbindelse fremhævet, direkte påvirkning af recipienter fra spildevand primært er et internt anliggende mellem kommunen og dets spildevandsselskab, som tager hånd om i Spildevandsplanen. Her vil indsatser rette mod vandløb også være en mulighed, men ikke kunne gennemføres for de midler, der er afsat til vandplansarbejdet.

Sammenfattende betyder det, at Vandrådet ikke finder det muligt, at opfylde kravet om at finde på forslag til indsatser i en vandløbsstrækning på i alt 57 km (opgaven), men alene indsatser på en samlet vandløbsstrækning på 9,5 km.

Forslag

- Dammebæk: Hæve vandløbsbund ved golfbanen på 0,1 km vandløbsstrækning.
- Dammebæk: Lægge gydegrus ud på 0,4 km vandløbsstrækning.
- Tt. Nydams Å fra Åker Plantage: Hæve vandløbsbund (fjerne spærring) ved mølleanlæg. Projektet påvirker 6,9 km opstrøms vandløbsstrækning.

- Vellens Å ved lufthavnen: Hæve vandløbsbund (fjerne spærring) ved lufthavnen. Projektet påvirker 1,128 km opstrøms vandløbsstrækning.
- Vellens Å ved grusgravssøen, Rønne: Fjerne dæmning. Projektet påvirker 0,6 km opstrøms vandløbsstrækning.
- Vellens Å opstrøms grusgravssøen: Lægge gydegrus ud på 0,15 km vandløbstrækning.
- Søbæk: Lægge sten og gydegrus ud opstrøms kolonihaverne, Nexø på 0,2 km vandløbsstrækning.

En nærmere beskrivelse af projekterne fremgår af følgende bilag:

- Bornholms Regionskommunes forslag til indsatser ifm. VP3.
- BRK Forslag til indsatser; Billeddokument.

Hvis vandrådet har bemærkninger til forslaget har de mulighed for at indgive en udtalelse. Udtalelsen skal sendes til Miljøstyrelsen i forbindelse med indberetningen. Vandråd Bornholm har ønsket at give udtryk for deres holdning til udpegningsgrundlaget og kommunens implementering af tidligere indsatser i en udtalelse.

Vandråd Bornholms udtalelse fremgår af følgende bilag:

- Vandråd Bornholms Udtalelse.
- Bilag 1.

Økonomiske konsekvenser

Tilskud til projekterne finansieres delvist af EU-midler fra den Europæiske Hav- og Fiskerifond og delvist af nationale midler. Det samlede, offentlige tilskud kan udgøre op til 100 % af de samlede, tilskudsberettigede udgifter til projektet.

Bornholms Regionskommune søger om tilskud til gennemførsel af projekterne. Der gives separat tilskud til udførelse af hhv. forundersøgelsesprojekter og til etableringsprojekter. Fiskeristyrelsen og Miljøstyrelsen administrerer sammen tilskudsordningen

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 8: Retningslinjer for beskyttelse og drift af kulturarv langs de bornholmske veje

Bilag

Bilag 1, pjece fra Vejhistorisk Selskab om fortidsminder langs vejene

Bilag 2, Folder fra Hillerød kommune om historiske vejsten

Åbent punkt

8 Retningslinjer for beskyttelse og drift af kulturarv langs de bornholmske veje

05.01.08A26-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	8	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Dansk Folkeparti har stillet et medlemsforslag om forvaltningen af den bornholmske kulturarv langs vejene.

Administrationen oplyser om kompetencefordelingen i dag.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- udvalget drøfter indstillingerne i medlemsforslaget sammenholdt med administrationens bemærkninger.

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Udvalget ønsker forelagt et forslag til retningslinjer på vejdrift ift. mulig kulturarv.

Sagsfremstilling

Kim Jacobsen fra Dansk Folkeparti har stillet følgende medlemsforslag:

A) At natur- og miljøudvalget gennemgår kompetenceplanen, og drøfter om hvorledes snitfladerne skal ligge anderledes.
B) At natur – og miljøudvalget tager en principiel drøftelse af hvad der på udvalgets område kan kategoriseres som værende bornholmsk kulturarv.

Medio september kom det frem at BRK har begyndt nedtagning af de såkaldte ”Rødhætter”. Et lille stykke bornholmsk kulturarv, som angiveligt skulle lade livet grundet trafiksikkerhed. Der har dog ikke været et eneste trafikuheld de seneste ti år (jf. Bornholms Tidende), hvor ”rødhætterne” skulle have været helt eller indirekte skyld i personskade. Derfor skal Natur-og miljøudvalget have grundlæggende og principielle drøftelser om hvad som skal kunne kategoriseres som værende bornholmsk kulturarv på udvalgets område. Det er hensigten at drøftelserne kan munde ud i potentielle ”fredninger”, hvad så skal diskuteres om det kan holdes indenfor eksisterende budget. Hvis ikke, er det hensigten at udvalget samlet skal gå til budget 2021 med et fælles opprioriteringsforslag.

Administrationens bemærkninger til medlemsforslaget:

I kompetencefordelingsplanen er det vedtaget at beslutningskompetencen for drift og vedligehold af offentlige veje ligger hos Center for Ejendomme og Drift.

Der er ikke skelnet mellem de forskellige elementer på vejene, herunder fx bornholmsk kulturarv.

Der eksisterer allerede på nuværende tidspunkt i kompetencefordelingsplanen muligheden for at Natur- og Miljøudvalget kan fastsætte retningslinjer for driften af vejene i forhold til vejlovens §8.

Det fremgår her:

Emner	NMF	NMU	ØEPU	KB	Bemærkninger
§ 8 - Drift og vedligehold af offentlige veje [1]	B				ED varetager drift og vedligehold af veje
§ 8 - Retningslinjer for drift, anlæg og vedligeholdelse af veje	I	B			

Det vil derfor ikke være nødvendigt at ændre i kompetencefordelingsplanen for udvalget for at sikre øget indflydelse på vejdriften. Ønsker fra udvalget kan indarbejdes i en retningslinje.

Der eksisterer i dag ikke politisk vedtagne retningslinjer for driften, som er udarbejdet i henhold til §8. Der findes dog andre bestemmelser, der fastlægger driften. Dels er der hele lovkomplekset omkring vejene og dels er der lokalt vedtagne bestemmelser som fx plan for pleje af grøftekanter, vinterregulativ, renholdelsesregulativ og ikke mindst de politisk fastsatte budgetter. Desuden bliver alle større anlægsprojekter behandlet og prioriteret politisk.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2021

Åbent punkt

9 Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2021

05.01.00S00-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	9	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Der er afsat en disponibel anlægspulje til veje og broer på 13.367.800 kr. i 2021 og 16.526.700 kr. årligt i de efterfølgende år. Grunden til den lavere pulje i 2021 er, at der allerede i 2020 er givet anlægsbevilling til et flerårigt projekt vedrørende renovering af Stevelen bro, som er finansieret af denne pulje.

Dette dagsordenspunkt vedrører prioritering af anlægsmidler for 13.360.000 kr.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- prioriteringen af anlægsmidlerne for 2021 godkendes

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Forslag til prioritering af anlægsmidler er følgende:

- **Trafiksikkerhedsarbejder** til 3.200.000 kr. Formålet med puljen til bedre trafiksikkerhed er at intensivere og målrette indsatsen for at minimere antallet af tilskadekomne og omkomne og øge trygheden i trafikken. Trafiksikkerhedsplanen er vedtaget i kommunalbestyrelsen den 23. maj 2019. Planen tager udgangspunkt i tidsperioden 2018 – 2025 og prioriteringen er opdelt i tre grupper. Natur- og Miljøudvalget godkender de kommende trafiksikkerhedsarbejder i et særskilt prioriteringsdagsordenspunkt.
- **Asfaltarbejder** til 9.160.000 kr. Asfaltarbejder på vejnettet med afledte udgifter til blandt andet vejmarkering. Arbejderne prioriteres med baggrund i belægningsoptimeringssystemet BelOps. I BelOps indrapporteres årligt registrerede belægningsskader – disse omsættes i en skadespointliste for samtlige veje. Herudover indarbejdes trafikmængde samt årets belægningsbudget. På baggrund af disse data udarbejdes et oplæg til den mest fordelagtige indsats ved udvælgelse af asfaltarbejder. Ud over de i dette dagsordenspunkt prioriterede anlægsmidler er der i driftsbudgettet afsat midler til belægningsvedligeholdelse. Når anlægsbevillingssagen bliver fremlagt til politisk behandling, vil der være udarbejdet et kortbilag over de vejstrækninger, hvor belægningsarbejderne er planlagt udført.

- **Kabellægning** til 500.000 kr. Kabellægning af det luftbårne elforsyningsanlæg til gadebelysning i samarbejde med BEOF. Der vil i de kommende år være behov for, at der disponeres midler indenfor dette område, idet der fortsat mangler at blive kabellagt gamle luftbårne ledningsanlæg på en samlet strækning af ca. 15 km., svarende til en kommunal andel for kabellægning af gadebelysningsanlægget på ca. 9 mio. kr.
- **Renovering af vejafvandingsanlæg** til 500.000 kr. Grundet klimaændringer skal der de kommende år, i samarbejde med bl.a. BEOF, iværksættes fælles projekter i relation til regnvandsseparering, herunder afvanding af vejene. Udgifterne til disse projekter vil ikke kunne finansieres af driftsbudgettet. Projekterne vil blive nærmere beskrevet, når bevillingssagen bliver fremlagt til politisk behandling.

Økonomiske konsekvenser

Det disponible rådighedsbeløb i 2021 i puljen til vejanlæg på 13.367.800 kr. er afsat under Center for Natur, Miljø og Fritid.

Dette dagsordenspunkt indeholder prioriteringer for samlet 13.360.000 kr. Resten af puljen er ikke prioriteret.

Når prioriteringen af anlægsmidlerne efterfølgende bliver fulgt op af bevillingsansøgninger, vil anlægsbevillingerne blive givet til Center for Natur, Miljø og Fritid og Center for Ejendomme og Drift, afhængigt af hvilket center, der har ansvaret for de enkelte projekter.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 10: Vedr. glyphosat-skader i vejkanter og -grøfter på Bornholm

punkt

10 Vedr. glyphosat-skader i vejkanter og -grøfter på Bornholm

09.00.00K08-0307

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	10	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

På baggrund af en anmeldelse fra en borger om sprøjteskader på grøftekanter, er administrationen anmodet om en redegørelse for følgende:

1: Hvor mange tilfælde, der anmeldes/opdages hvert år
2: Hvilken indsats BRK gør for at lovgivningen på området overholdes – herunder kontrol m.v.
3: I hvilket omfang at BRK anvender de sanktionsmuligheder, som lovgivningen rummer

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Udvalget tager redegørelsen til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Taget til efterretning. Udvalget beder vejservice observere eventuelle skader.

Sagsfremstilling

På baggrund af en anmeldelse fra en borger om sprøjteskader på grøftekanter, er administrationen anmodet om en redegørelse for følgende:

1: Hvor mange tilfælde, der anmeldes/opdages hvert år
2: Hvilken indsats BRK gør for at lovgivningen på området overholdes – herunder kontrol m.v.
3: I hvilket omfang at BRK anvender de sanktionsmuligheder, som lovgivningen rummer

I henhold til styrelsesvedtægten og kompetencefordelingsplanen henhører driften samt ejerskabet af vej- og grøftekanter under Natur- og Miljøudvalget mens miljøtilsyn med landbrug hører under Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget.

Anmeldelser af glyphosat-påvirkede vejkanter og –grøfter
Regionskommunen har de seneste 5 år alene modtaget henvendelse om sprøjteskader på vejkanter og –grøfter i 2020. Der er modtaget 3 henvendelser fordelt over året til dato, og der er behandlet sager, som berør 4 landmænd – hvoraf henvendelsen omkring den ene hændelse var sket for mere end 5 år siden, og den pågældende landmand var ikke længere erhvervsdrivende.

Hvad siger lovgivningen om anvendelsen af sprøjtemidler
I dag anvendes typisk Glyphosat til at bekæmpe ukrudt og især flerårige arter.

Glyphosat blev tilladt i Danmark i 1975, og blev først markedsført af firmaet Monsanto under handelsnavnet "Roundup", men i dag er det ikke længere underlagt patentrettigheder.
Der er tre former for glyphosat, der bruges som ukrudtsmidler:

- glyphosat-isopropylammonium
- glyphosat-sesquiodium, der blev patenteret af Monsanto
- glyphosat-trimesium, der blev patenteret af ICI (nu overtaget af Zeneca)

Landbruget tegner sig for langt størstedelen af det danske forbrug.

Der findes mange forskellige glyphosatprodukter indeholdende forskellige mængde aktivt stof, og for de enkelte produkter er der i forbindelse med godkendelsen af midlet blandt andet fastsat følgende:

- Afstand til vandløb
- Afstand til §3-områder
- Afstand til veje, beboelse mv.

I forhold til afstandskravet til vandløb varierer det om produkterne må anvendes nærmere end 2 meter fra vandmiljøet (vandløb, søer mv.) for at beskytte organismer, der lever i vand – eller helt op til vandløbes kant.

Når det gælder afstand til naturområder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3 (enge, overdrev, heder, moser, søer og vandløb), så er hovedreglen at produkterne ikke må anvendes nærmere end 5 meter fra §3-områder for at beskytte vilde planter.

I forhold til afstandskravet til veje, beboelse mv. så ses der ikke at være markedsført glyphosatprodukter, hvor der er fast afstandskrav til veje, beboelse mv. Fremgår der ikke sådanne afstandskrav på brugsanvisningen på de enkelte produkter, må landmanden som udgangspunkt sprøjte helt hen til kanten af marken, det vil sige til skel og til vej.

Sanktionsmuligheder ved udsprøjtning af glyphosat på vejkanter og -grøfter
Miljøbeskyttelsesloven eller lign. rummer ikke hjemler i forhold til håndtering af sprøjteskader af vejrabatter. Ligeledes gælder, at reglerne om krydsoverensstemmelse (KO)[1] ikke indeholder bestemmelser om afstandskrav til veje, herunder vejkanter og –grøfter i relation til anvendelse af glyphosatholdige produkter.

Regionskommunens sanktionsmuligheder er således at henstille til at landmanden overholder begrebet "Godt Landmandsskab", som i henhold til Landbrugets egen organisation Seges er, at landmænd skal holde sig inde på sin egen ejendom i forbindelse med markarbejde.

Alternativt til ovenstående er indgivelse af politianmeldelse baseret på forholdet "naboret", hvor der ikke må gøres skade på anden parts ejendom. Det vil således ikke være tilladt at foretage nedvisning af offentligt ejede vejkanter og -grøfter.

Regionskommunens indsats for at sikre, at vejkanter og –grøfter ikke udsættes for glyphosat
Regionskommunen kan agere enten som ejer af et areal og/eller som myndighed i forhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser.

---

[1]Krydsoverensstemmelse: I forbindelse med reformen af EU's landbrugspolitik i 2005 blev det vedtaget, at der skal være sammenhæng mellem udbetaling af støtte til landbrugere og deres ansvar for miljø, klimaforandring og god landbrugs- og miljømæssig stand for jord (GLM), sundhed og dyrevelfærd.

Vej- og grøftekanterne løber gennem hele det bornholmske landskab. De er en meget synlig del af det landskab, som opleves af mange mennesker hver dag. Vej- og grøftekanter plejes og forvaltes af regionskommunen og har et samlet areal på ca. 500 ha.
Hovedparten af de bornholmske vejkanter og –grøfter er ikke udmatrikuleret, og dermed er Regionskommunen langt fra ejer af alle vej- og grøftekanter. Ud af 11 vejstrækninger er alene 2 strækninger udmatrikuleret til reel vejmatrikel og dermed ejet af regionskommunen.

Natur- og Miljøudvalget har afsat en årlig pulje på 262.000 kr./år til udmatrikulering af vejstrækningerne. Puljens størrelser bevirker at det vil tage ca. 40 år inden alle strækninger er udmatrikuleret.

Hvis kommunen er ejer af et areal vil kommunen som ejer kunne indgive en politianmeldelse af overtrædelsen. Hvis kommunen ikke er ejer af en vejkantsstrækning vil der ikke være tale om et naboretligt forhold, hvor det vil være muligt for Regionskommunen, at indgive en politianmeldelse, hvis en vejkant og –grøft udsættes for påvirkning af glyphosat

I det tilsyn som kommunens Vejservice gennemfører af vejenes tilstand har der ikke hidtil været fokus på en systematisk registrering af sprøjteskader af vej- og grøftekanter

Regionskommunes praksis som myndighed på miljøområdet er, at der generelt henstilles til, at man som landmand skal undgå at gøde og sprøjte vej- og grøftekanter. Regionskommunen påskønner ikke sprøjtning og gødskning - det fører til øget vækst af de plantearter, der kan tåle sprøjtning og dermed øgede udgifter til slåning.

Regionskommunen har en løbende dialog med Bornholms Landbrug og Fødevarer om, at sikre at der er fokus på, at enhver lodsejer har fokus på, at holde dyrkningsafstand mv til vejkanter og –grøfter.
Kommunens tilgang er at det på ingen måde er acceptabelt, at vejkanter og -grøfter nedvisnes eller på anden måde påvirkes af planteværn, som er beregnet til at sikre markens afgrøder.
I marker på konventionelle brug er det en ønsket og nødvendig virkning, men hvis der sker afdrift til markkanten, går det ud over vilde insekter og vilde planter. Selv en lav dosis kan slå følsomme insekter ihjel og kan nedsætte antallet af blomster i de vilde planter. Gentagne træf med glyphosat og jordbearbejdning i vejkanter og –grøfter giver gode betingelser for gold hejre o. lign., der kan spredes ind i marken. Dette er en effekt, som hverken den enkelte landmand eller Dansk Landbrug på nogen måde kan have interesse i.

Fremadrettet vil Regionskommunen i forbindelse med miljøtilsyn drøfte mulighederne ved præcisionslandbrug, hvor autostyring og GPS-styring af eksempelvis åbne og lukke af sprøjtedyserne og bomsektioner på marksprøjten er centrale fokuspunkter, da dette giver mulighed for meget større præcision ved markoperationerne.
Idet der ikke er en konkret lovgivning som regionskommunen er myndighed på, føres der ikke kontinuerligt tilsyn med vejkanter og –grøfter af miljøtilsynsmyndigheden.

Ved indgivelse af en politianmeldelse skal regionskommunen kunne løfte bevisbyrden for, at der er mistet værdier i forbindelse med at vejkanten og/eller –grøften er blevet sprøjtet med glyphosat.
Som oftest vil det være svært at værdisætte tabet af en grøftekant, hvor vegetationen genetablerer sig af sig selv forholdsvis hurtigt. Glyphosat hæmmer et enzym, der er essentielt for plantevæksten og blokerer således dannelsen af aromatiske aminosyrer på alle reserveorganer (blad, stængel, blomst). Uden disse aminosyrer nedbrydes planterne hurtigt. Glyphosat er et systemisk middel, hvilket betyder at effekt af midlet kun opnås, hvis planten er i vækst, således at midlet kan spredes med saftstrømmen rundt i planten. Glyphosat har derfor ikke effekt på den frø- og løgpulje som endnu ikke er fremspiret, men som findes i jorden.

Regionskommunen har i foråret 2020 drøftet emnet med Bornholms Politi. Den umiddelbare vurdering fra Bornholms Politi er, at bødestørrelsen i en sådan type sag formentlig vil være lav (omkring 1000 kr.).
Administrationen har derfor indtil videre prioriteret dialog og påtaler overfor de enkelte landmænd samt information via Bornholms Landbrug og Fødevarer.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Anlægsbevilling til omorganisering af Hjemmeplejen - etablering af pavilloner til sundhedspersonale i Østermarie

Bilag

Bilag 2 - Oprindelig Plantegning Østermarie

Bilag 3 - Oplæg til besparelser Østermarie

Bilag 4 - Revideret Opstalter Østermarie

Bilag 5 - Revideret Plantegning Østermarie

Bilag 6 - Anlægsbudget pavillionbygning i Østermarie

Bilag 1 - Licitationsresultat pavillionbygning i Østermarie

Åbent punkt

11 Anlægsbevilling til omorganisering af Hjemmeplejen - etablering af pavilloner til sundhedspersonale i Østermarie

82.04.00G01-0020

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	11	

Hvem beslutter

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Center for Ejendomme og Drift forelagde den 23. januar 2020 en anlægsbevillingssag for kommunalbestyrelsen vedrørende 'anlægsbevilling til omorganisering af Hjemmeplejen - etablering af lejede pavilloner til sundhedspersonale i Østermarie' til brug for hjemmeplejebase til erstatning for Bygning F på Heldagsskolen i Østermarie.

Det blev herefter, i henhold til den supplerende sagsfremstilling, besluttet at indkøbe pavilloner til opsætning i stedet for at indgå en lejeaftale.

Center for Ejendomme og Drift søger om en forhøjelse af anlægsbevillingen til etablering af pavilloner til Hjemmeplejen i Østermarie, idet det har vist sig, at de samlede anlægsudgifter til køb og opsætning er større end oprindeligt forudsat, samt fordi resultatet af licitationen blev dyrere.

Den samlede anlægsbevilling til "Etablering af nye baser til Hjemmeplejen", som pt. udgør 12,229 mio. kr., er opdelt i flere delprojekter, som omfatter nye baser til Hjemmeplejens teams på lokationerne i henholdsvis Aakirkeby, Østermarie og Gudhjem.

Delprojekt 1 – Indretning af Ravnsgade 5 i Aakirkeby
Delprojekt 2a – Indretning af bygning F på Heldagsskolen, Almindingensvej 23 i Østermarie
Delprojekt 2b – Etablering af pavilloner ved Nordvej 11 i Østermarie
Delprojekt 3 – Indretning af midlertidige arbejdspladser på Solstien 1 i Gudhjem

Dette dagsordenspunkt vedrører delprojekt 2b.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at Social- og Sundhedsudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsen, at

a) Den tilpassede bygningsmæssige ramme for Hjemme- og Sygeplejen i Østermarie godkendes.

Social- og Sundhedsudvalget den 2. november 2020:
Anbefales.

Koncerndirektøren indstiller, at Natur- og Miljøudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsen, at

b) der gives en tillægsbevilling til anlægsbevillingen til "Etablering af nye baser til Hjemmeplejen" på 1.053.300 kr. til etablering af pavilloner i Østermarie, således at den samlede anlægsbevilling til "Etablering af nye baser til Hjemmeplejen" herefter udgør 13.282.300 kr., og
c) der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløbet på 1.053.300 kr. finansieret af kassebeholdningen.

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Ejendomsservice har udbudt opgaven vedrørende opførelse af pavilloner til Hjemmeplejen i Østermarie i indbudt licitation. Resultatet af den afholdte licitation er1.463.900 kr. højere end det afsatte beløb på 6.767.000 kr. til delprojekt 2b, så det aktuelle behov efter licitation udgør i alt 8.230.900 kr.
Licitationsresultatet er vedlagt som bilag 1.
Oprindelig plantegning er vedlagt som bilag 2.

Ejendomsservice har indledningsvis efter licitationen forhandlet med leverandøren af pavillonerne uden et væsentligt brugbart resultat, hvorfor der er indledt en optimeringsproces med det formål at sænke prisen på byggeriet.

Sagshistorik
Projektet starter oprindeligt med en anlægsbevilling på 2.188.000 kr. givet den 27. juni 2019, hvor basen til Hjemmeplejen skulle være bygget i de eksisterende pavilloner på Heldagsskolen i Østermarie.
Den placering måtte opgives efter ekstern rådgivers detaljerede gennemgang af bygningen, hvilket medførte en udgift på 60.000 kr. til rådgiverydelser (delprojekt 2a).
Herefter beregner Ejendomsservice på en placering på Østerlars gl. skole (Multihuset), som ligeledes opgives, hvorefter der beregnes på, og indstilles til politisk godkendelse, at der lejes pavilloner.
Sagen ender med en ny supplerende sagsfremstilling/beregning og en tillægsbevilling på 4.639.000 kr. givet den 23. januar 2020 til køb af pavilloner, placeret på egen grund i Østermarie. I sagen beskriver Ejendomsservice, at pavillonbygningerne vil blive opført iht. BR18, herunder også ventilation. Beklageligvis er det specifikke beløb til ventilation ikke overført til den anlægsberegning, der vedlægges den supplerende sagsfremstilling, hvorfor det afsatte anlægsbeløb på dette punkt ikke længere er tilstrækkeligt. Ventilationsanlægget har en licitationsværdi på 300.000 kr. oplyst af leverandøren.

Der er således pt. afsat i alt 6.767.000 kr. til projektet.
I henhold til beslutningen af den 23. januar 2020 er der gennemført en brugerinddragelse i samarbejde med Center for Ældre/Center for Sundhed og Forebyggelse for at sikre medarbejdernes involvering i de forandringer, som sagen har gennemgået frem til beslutningen om køb af pavilloner.

Dette omfatter præcisering af brugerkrav og funktioner beskrevet som:

- Rum til at tørre overtøj når medarbejderne har været ude og cykel og det evt. har regnet

- Plads til vasketøj og placering af trådbure
- Plads til elever – ekstra arbejderpladser
- Dokumentationsrum
- Bade -og omklædningsfaciliteter fylder mere, da det kræver flere skabe.

Disse ændringer sammenholdt med den manglende budgettering af ventilationsanlæg, medfører, i forhold til licitationsresultatet, tilsammen et samlet finansieringsbehov på 1.463.900 kr. udover den ramme der allerede er afsat.

Årsagen til den forhøjede pris kan samtidig være en for lav vurdering indledningsvis fra Ejendomsservices side, idet der blev indhentet et orienterende tilbud fra en leverandør af pavilloner. Ejendomsservice har brugt dette tilbud som basis for anlægsberegninger i alle efterfølgende sagsfremstillinger.

Derudover oplevedes der i udbudsfasen en manglende interesse på at byde på levering af pavilloner, hvilket muligvis er medvirkende til den forhøjede pris. Der er ingen bornholmske leverandører af pavilloner, hvorfor alle tilbudsgivere var "ovrefra".

Situationen omkring Covid-19 vurderes at have gjort tilbudsindhentningen mere kompleks. Der har vært stor national efterspørgsel på pavillonløsninger, hvilket muligvis har hævet prisen.

Handlinger

Der er indledningsvis forud for fremlæggelse af anlægssagen den 23. januar 2020 udarbejdet et byggeprogram til brug for Ejendomsservices beregning af anlægsbudget til opgaven. Dette blev udarbejdet i samarbejde med Center for Ældre og de berørte medarbejdere.

Efter den 23. januar 2020 har Ejendomsservice genoptaget dialogen med Center for Ældre/Center for Sundhed og Forebyggelse og viderebearbejdet byggeprogrammet, hvilket har medført afdækning af yderligere nødvendige bygningsbehov.

Denne yderligere medinddragelse af personalet foregik efter at tillægsbevillingen blev givet, hvilket har medført at projektet er blevet yderligere præciseret og at alle nye funktioner og krav fra brugerne er indeholdt i udbudsmaterialet.

Efter modtagelse af det for høje licitationsresultat har Ejendomsservice været i dialog med både hoved- og totalentreprenør for at finde eventuelle besparelser i projektmaterialet, så den oprindelige anlægsbevilling kunne overholdes. Det har Ejendomsservice sammen med ekstern rådgiver vurderet ikke er muligt.

Herefter har Ejendomsservice afholdt projektgruppemøder med de kommende medarbejdere i Østermarie, samt genoptaget den centrale dialog med Center for Ældre/Center for Sundhed og Forebyggelse, hvor bygningens indretning og funktioner blev gennemgået på ny, med det formål at optimere indretningen, og indhente en ny pris på et reduceret projekt.

Resultatet af disse projektgruppemøder er fremsendt til FLEX Modul, som har genberegnet projektet - der blev fundet besparelser for 404.500 kr.

Notat vedrørende besparelser udarbejdet af FLEX Modul, indeholdende kommentering fra Ejendomsservice, er vedlagt som bilag 3.

Revideret opstalt og grundplan er vedlagt som bilag 4 og 5.

Udbudsproces

Ejendomsservice har, igennem ekstern rådgiver, udbudt opgaven i to deludbud.

- Hovedentreprise på anlægsarbejder i jord, herunder klargøring til moduler, samt veje og P-pladser.
- Totalentreprise på fremstilling, levering og opstillinger af bygningspavilloner.

Ejendomsservice havde indbudt tre firmaer til at byde på levering og opstilling af bygningspavilloner i totalentreprise, hvoraf de to meldte fra pga. travlhed. Herefter forespurgte Ejendomsservice yderligere to firmaer om at byde på opgaven. Ejendomsservice har modtaget i alt to tilbud på opførelse af pavillonbygningen.

Disse to tilbudspriser ligger begge højere end det beregnede anlægsoverslag. Udbudsmaterialet er udarbejdet af ekstern rådgiver og er baseret på denne indledende brugerinddragelse.

Hovedentreprise på anlægsarbejder

Ejendomsservice udbød opgaven i hovedentreprise vedrørende det forudgående anlægsarbejde før opstilling af bygningspavilloner. Her blev der indbudt tre entreprenører til at afgive tilbud, hvorefter Ejendomsservice modtog to priser på hovedentreprisen.

Der har ikke været mulighed for i tilbudsfasen at spørge en entreprenør mere. De to indkomne tilbud ligger lidt højere end indledningsvis beregnet af Ejendomsservice. Laveste pris er vurderet med den eksterne rådgiver på sagen, som vurderer at prisen ligger i niveau forhold til nuværende markedspris.

Projektet er udvidet en smule i forhold til det beregnede anlægsoverslag omkring vej og parkering. Der skal etableres mere vej forbindelse mellem selve tilkørslen fra vejen og grunden hvor bygningens placeres.

Parkeringsområdet er ligeledes udvidet rent m2-mæssigt i forhold til det beregnede anlægsoverslag.

Ud fra ovenstående må prisen på anlægsarbejderne i jord, anses for at være fornuftig.

Totalentreprise på bygningsmoduler

Det anlægsoverslag, som Ejendomsservice baserede sin indledende anlægssag på er indhentet hos Focus Moduler, og er udarbejdet inden brugerprocessen er kørt med medarbejdergruppen i Hjemmeplejen, hvorfor det er baseret på en ren kvadratmeter- beregning, uden afgørende vægt på brugerinddragelse i denne tidlige fase.

Brugerinddragelsen havde på dette tidspunkt været foretaget med udgangspunkt i en placering først i eksisterende bygninger på Heldagsskolen i Østermarie, herefter i vakante lokaler i Multihuset i Østerlars, hvorefter der blev vurderet på leje/købeløsninger af bygningspavilloner i Østermarie, jf. den indledende beskrivelse i denne sag.

Det nye reviderede anlægsbudget, som er resultatet af forhandlinger med leverandøren efter afholdt licitation, og genvurdering af projektet med Center for Ældre/Center for Sundhed og Forebyggelse er vedhæftet som bilag 6, hvoraf det fremgår, at det er nødvendigt med en tillægsbevilling på 1.053.300 kr., som konsekvens af den brugerproces der er kørt omkring nødvendige behov, samt antal personer som skal være i bygningen.

Konsekvenser

Tidsplanen bliver rykket og forlænget, og Hjemmeplejen kan derfor ikke flytte ind jf. den tidligere udsendte tidsplan. Indflytningsdatoen tager udgangspunkt i en politisk godkendelse af tillægsbevillingen, hvilket vil rykke levering og opsætning af bygningsmoduler. Der kan således ikke indgås kontrakt med hverken hoved- eller totalentreprenøren før tillægsbevillingen er politisk godkendt.

Ejendomsservice anslår at der vil være en samlet anlægsperiode på 8 måneder fra byggestart og frem til indflytning. Projektet kan igangsættes umiddelbart efter godkendelse af sagen og afsluttes til indflytning ultimo 2021.

Økonomiske konsekvenser

Den *nuværende* samlede anlægsbevilling på 12.229.000 kr. til etablering af de nye baser til Hjemmeplejens teams, som kommunalbestyrelsen meddelte den 27. juni og den 28. november 2019 samt den 23. januar 2020 er således sammensat:

Lokation	**Hele kroner**
Delprojekt 1, Ravnsgade 5, Aakirkeby	5.312.000 kr.
Delprojekt 2a, Almindingensvej 23, Østermarie	60.000 kr.
Delprojekt 2b, grund v/Nordvej 11, Østermarie, pavilloner	*6.767.000 kr.
Delprojekt 3, Solstien 1, Gudhjem	90.000 kr.
Samlet anlægsbevilling til etablering af hjemmeplejebaser	12.229.000 kr.

* Etableringsomkostninger 2.910.000 kr. + køb 3.857.000 kr. = 6.767.000 kr.

<u>Udgangspunkt</u>
Som det fremgår af tabellen udgør pavillonprojektets andel af den samlede anlægsbevilling pt. 6.767.000 kr.

<u>Tillægsbevilling til delprojekt 2b – Etablering af pavilloner i Østermarie</u>
Efter licitationen var merudgiften på 1.463.900 kr. Der blev efterfølgende fundet besparelser for 404.500 kr., hvilket medførte en afledt mindreudgift på ca. 6.100 kr. til intern projektstyring. Merudgiften er således reduceret til 1.053.300 kr.
På den baggrund søger Ejendomsservice nu om en tillægsbevilling til anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 1.053.300 kr. til den beskrevne bygningspavillonløsning i Østermarie. Udgiften foreslås finansieret af kassebeholdningen.
Der vil herefter være afsat 7.820.300 kr. til delprojekt 2b etablering af pavilloner i Østermarie.

Anlægsbudgettet vedrørende pavillonløsningen, der er vedlagt som bilag 6, kan overordnet specificeres på følgende hovedposter:

Anlægsbudget pavilloner, i hele kroner	**2020**
Totalentreprise (besparelsen er indregnet)	5.190.500 kr.
Hovedentreprise	1.296.000 kr.
Bygherreleverancer, IT	100.000 kr.
Variable omk., uforudsete udgifter (20 pct. af hovedentreprise) *	259.200 kr.
Grundudgifter	388.500 kr.
Omkostninger	470.520 kr.
Intern projektstyring (1,5 pct. af samlet anlægssum)	115.570 kr.
I alt, afrundet	**7.820.300 kr.**
Oprindelig anlægsramme	-6.767.000 kr.
Merudgift	1.053.300 kr.

* Beløbet som er afsat til uforudsete udgifter dækker primært usikkerhed om priser samt udgifter til opgaver, som ikke har kunnet forudses under projekteringen. Der er afsat 20 pct. til denne post, idet der forventes større usikkerhed

omkring IT – arbejder, grundudgifter samt jordarbejdet, herunder klipper mv. når der skal graves ud til fundamentet samt terrændækket.

Som det fremgår af tabellen ovenover er der afsat 115.570 kr. til intern projektstyring, hvilket svarer til 1,5 pct. af de samlede anlægsudgifter. Der afregnes endeligt med Ejendomsservice efter medgået tid.

Såfremt denne tillægsbevillingssag bliver godkendt vil den samlede anlægsbevilling til "Etablering af nye baser til Hjemmeplejen" *herefter* udgøre:

Lokation	
Delprojekt 1, Ravnsgade 5, Aakirkeby	5.312.000 kr.
Delprojekt 2a, Almindingensvej 23, Østermarie	60.000 kr.
Delprojekt 2b, grund v/Nordvej 11, Østermarie, pavilloner	7.820.300 kr.
Delprojekt 3, Solstien 1, Gudhjem	90.000 kr.
Samlet anlægsbevilling til etablering af hjemmeplejebaser	13.282.300 kr.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 12: Arealreservation til Bornholms Vandkulturhus - Nørrekås

Bilag

Bilag 1.1 - Kort over Nørrekås med arealet markeret

Bilag 1.2 - Vision Bornholms Vandkulturhus

Bilag 1.3 - Ansøgning om Reservation af Trekantsgrunden

Bilag 1.4 - Strategisk udviklingsplan for Rønne

Åbent punkt

12 Arealreservation til Bornholms Vandkulturhus - Nørrekås

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	12	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget en ansøgning fra bestyrelsen for Rønne Svømmehal om en arealreservation af den såkaldte 'Trekantgrund' på Nørrekås til et kommende Bornholms Vandkulturhus. Ansøgningen baserer sig på et program, der skitserer projektet. For at muliggøre yderligere projektudvikling og fundraising efterspørger bestyrelsen en arealreservation på i første omgang 2 år. Der er i den aktuelle anmodning ikke økonomiske forpligtelser forbundet med reservationen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Projektprogrammet sendes i høring hos Idrættens Videns- og Kompetenceråd (IVK) med henblik på en udtalelse om projektets potentialer og samspil med øvrige aktiviteter og tiltag på Bornholm.

Natur- og Miljøudvalget den 22. september 2020:
Indstilling anbefales.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 23. september 2020:
Indstilling anbefales. Kirstine van Sabben kan ikke medvirke, idet dagsorden blev udsendt mindre end 3 timer før mødets afholdelse. Punktet sendes til orientering til Handicaprådet.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 30. september 2020:
Indstillingen godkendt.

Morten Riis kan ikke medvirke, da han ønsker at afvente program for Byens Hus/ Torv på tværs og helhedsplan for Nørrekås og ankomstpladsen før en eventuel arealreservation.

Idrættens Videns- og Kompetenceråd den 19. oktober 2020:

Beslutning: Projektideen er flot og interessant. IVK ser bestemt et potentiale i projektet.

IVK bifalder en undersøgelse af trekantsområdet. Bekymring er beliggenhed og om grunden egner sig som grund til så stor en brygning/ projekt. Vejrforholdende, infrastruktur er en bekymring.

IVK ser gerne, hvordan projektet kan ind tænkes i Rønne Udviklingsplan på Nørrekås. Som alternativ ser IVK nuværende beliggenhed af svømmehallen, som en god løsning. Nuværende beliggenhed har potentiale i at udvikles til et fremtidigt idrætsområde/ center.

Kommunaldirektøren indstiller at:

a) ansøgningen om arealreservation fra bestyrelsen for Rønne Svømmehal imødekommes
b) kommentarer fra Idrættens Videns- og Kompetenceråd indarbejdes dels i arbejdet med den strategiske handlingsplan for Nørrekås og i Rønne Svømmehals videreudvikling af arbejdet med at konkretisere visionen om Bornholms Vandkulturhus

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:

Udvalget følger indstillingen. Leif Olsen kunne ikke medvirke til indstillingens punkt a) efter IVKs høringssvar, idet en placering af en svømmehal inkl. parkeringspladser mv. ikke er den optimale udnyttelse af området. Niclas Fick kunne ikke medvirke til en arealreservation, da det er en bagvendt proces, hvor der tilkendegives en opbakning inden en række væsentlige faktorer fx parkering, trafikafvikling og attraktioner er indtænkt i en helhedsplan for området og en del af den samlede byudvikling i området.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har modtaget en henvendelse fra Rønne Svømmehal, der står bag ideen om udviklingen af et nyt Bornholms Vandkulturhus.

Projektet er tiltænkt en placering på den såkaldte "Trekantgrunden" på Nørrekås, som fremgår af kortet i bilag 1.1.

Bilag 1.1 - Kort over Nørrekås med arealet markeret

Der er udarbejdet et ambitiøst projektprogram af KHR Arkitekter, hvor bestyrelsen for Rønne Svømmehals planer er gjort konkrete.

Visionen for Bornholms Vandkulturhus er, at huset skal danne ramme om alle former for vandsport for både almindelige brugere og eliteudøvere og for klassiske svømmehalsaktiviteter kombineret med maritime sportsgrene og aktiviteter.

Det bærende element er, at huset skal være et nyt socialt mødested for alle, der interesserer sig for sundhed og leg omkring vandaktiviteter. Målet er at skabe nye rammer for den "Blå dannelse", som i sig selv vil være et trækplaster for turister og besøgende fra resten af Bornholm.

I materialet er det oplyst, at Bornholms Vandkulturhus skal bygges med fokus på vandidrætten og med gode muligheder for at lege. Svømmehallen skal overordnet indeholde tre afdelinger: en afdeling til elite- og motionssvømning, et vandland og en rehabilitering- og wellnessafdeling.

Bygningens størrelse er i forslaget på 3.500m2 og derudover vil der være behov for et større areal til parkering og aktiviteter i tilknytning til huset. Idet placeringen af bygningen ikke kendes endnu vil reservationen skulle dække hele Trekantgrunden.

Bilag 2.1 – Vision for Bornholms Vandkulturhus

I programmet angives endvidere en række fordele ved projektet, og dets placering på Trekantgrunden. Det er et stort ønske, at huset placeres nær hav og havn, og at omkringliggende udendørs vandaktiviteter kan inviteres ind i huset. Der vil derfor blive arbejdet med en stærk forbindelse mellem havet og Vandkulturhuset, hvilket vil gøre bygningen unik i en bornholmsk kontekst.

Det beskrives, at med en placering på Nørrekås vil det være oplagt at vandkulturhuset integreres med havnearealerne, og at de foreninger, der allerede i dag har deres gang på havnen, tænkes ind i huset. F.eks. vil Bornholms Vandkulturhus kunne facilitere en udendørs vinterbadeklub med sauna som en naturlig del af husets rehabilitering- og wellnessafdeling.

Høring i Idrættens Videns- og Kompetenceråd

Administrationen anbefaler at projektprogrammet sendes i høring hos Idrættens Videns- og Kompetenceråd (IVK) med henblik på en udtalelse om projektets potentialer og samspil med øvrige aktiviteter og tiltag på Bornholm.

Udtalelsen vil indgå i den videre politiske behandling af om kommunen skal reservere en grund til Vandkulturhuset under de ønskede forudsætninger (se afsnittet om økonomiske konsekvenser).

Idrættens Videns- og Kompetenceråd er et rådgivende organ indenfor idrætsområdet, der ikke har besluttende kompetence, men som fungerer som Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets direkte sparringspartner og kontakt i forhold til idrætslivet.

IVK kan både stille forslag direkte til Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget og behandle opgaver/ forslag stillet af udvalget. IVK skal sikre og udvikle samarbejde på tværs af interesserne som et indbyrdes solidarisk udviklingsorgan. Idrættens Videns- og Kompetenceråd har høringsret i alle sager, der berører rådets arbejdsområde.

Foreløbig vurdering

Regionskommunen har gennem flere år prioriteret udviklingen af Rønne, ligesom der i de kommende års budgetter er afsat penge til at virkeliggøre tankerne i den strategiske udviklingsplan for byen. På den baggrund bliver alle projekter vurderet i forhold til den værdi, de kan give til byen i form af bylivsskabende aktiviteter, samt aktiviteter, der er med til at indfri de målsætninger, der er formuleret i den strategiske udviklingsplan for Rønne, herunder mål nr. 2: "Vi skal forbinde by, havn og hav". Ideen om et vandkulturhus fremgår således som en konkret anbefaling i den strategiske udviklingsplan, hvor netop Trekantgrunden udpeges som mulig placering (s. 73)

Bilag 3.1 – Den Strategiske udviklingsplan for Rønne

Det er administrationens foreløbige vurdering, at Bornholms Vandkulturhus vil kunne indfri mange af de ønsker, der er til områdets udvikling. Det gælder både i forhold til de mulige synergieffekter med de omkringliggende vandsportsforeninger og -aktiviteter, men også i forhold til at skabe endnu et rekreativt tilbud, der kan understøtte bevægelserne fra by til havn. Endelig er det også vurderingen, at Bornholms Vandkulturhus vil kunne være en attraktion for både besøgende bornholmere og turister.

Såfremt regionskommunen støtter realiseringen af projektet gennem en arealreservation, vil dette ifølge Rønne Svømmehals bestyrelse betyde, at den aktuelle fundraising til projektet, hvor der pt. er dialog med både lokale og nationale fonde, understøttes yderligere.

Som nævnt ovenfor er der i øjeblikket igangsat et arbejde med den videre udvikling af Nørrekås, hvor det er planen, at vandkulturhuset indgår i den strategiske helhedsplan for området. Det anbefales derfor umiddelbart, at der ikke fastlægges et bestemt areal, men at hele det areal, der er markeret i bilag 1.1 reserveres til projektet. Dette åbner mulighed for, at projektet på en mere fleksibel måde vil kunne udvikles parallelt med den øvrige udvikling af Nørrekås.

Det bemærkes, at visionen om at etablere en wellnessafdeling kan føre til en konkurrenceforvridende situation, hvis Bornholms Vandkulturhus i fremtiden skal have offentlig driftsstøtte. Dette anmodes bestyrelsen for Rønne Svømmehal om at adressere i den kommende udviklingsproces.

Det anbefales, at arealet på 15.000 m2 reserveres til projektet i 2 år, således at arealreservationen udløber d. 1. oktober 2022, hvor reservationen tages op til fornyet politisk behandling.

Det skal bemærkes at der for nærværende ikke er foretaget en konkret undersøgelse af eventuelle forureninger af grunden, spildevandsforhold i området etc. Ligeledes er forhold omkring parkering ikke afklaret, men parkering i området omkring Nørrekås indgår som en del af arbejdet med helhedsplanen i Rønne.

Økonomiske konsekvenser

Der ingen økonomiske bindinger forbundet med selve arealreservationen. Det fremgår dog af visionsoplægget (bilag 2.1), at Bornholms Regionskommune forventes at medfinansiere projektet i form af at levere en byggemoden grund, der er renset i forhold til evt. forurening, samt levere infrastrukturen med parkeringspladser og tilkørselsforhold etc. Selve anlægsinvesteringen forventer Rønne Svømmehal primært at skulle tilvejebringe gennem store fonde og sekundært mindre lokale fonde og private investorer.

Supplerende sagsfremstilling

Sagen har været behandlet i Idrættens Videns- og Kompetenceråd den 19.10.2020:

IVK vurderer projektideen er flot og interessant. IVK ser bestemt et potentiale i projektet.

IVK bifalder en undersøgelse af trekantsområdet. Bekymring er beliggenhed og om grunden egner sig som grund til så stor en brygning/ projekt. Vejrforholdende, infrastruktur er en bekymring.

IVK ser gerne, hvordan projektet kan ind tænkes i Rønne Udviklingsplan på Nørrekås. Som alternativ ser IVK nuværende beliggenhed af svømmehallen som en god løsning. Nuværende beliggenhed har potentiale i at udvikles til et fremtidigt idrætsområde/-center.

Administrationens kommentarer til høringssvar fra Idrættens Videns- og Kompetenceråd den 19.10.2020:
Der anbefales, at Rønne Svømmehals videreudvikling af visionen for Bornholms Vandkulturhus kobles tæt til det kommende arbejde med en strategisk helhedsplan for Nørrekås. Det anbefales således, at afdækningen af infrastruktur og parkering bliver belyst af de rådgivere, som skal udarbejde den strategiske helhedsplan. Det anbefales derudover, at Rønne Svømmehal i dialog med de relevante myndighedsområder i Bornholms Regionskommune afdækker kommentarer vedrørende betydningen af de særlige vejrforhold på grunden og grundens egnethed til at etablere det påtænkte byggeri.

Punkt 13: Midlertidig skaterpark i Rønne

Bilag

Bilag 1.0 Rønne Street Sport_Ansøgning BRK

Bilag 1.1 Rønne Street Sport_Prospekt Skatebane 2020

Bilag 2.0 Skema til sammenligning af forskellige midlertidige placeringer af en skaterbane

Bilag 3.0 Inspiration fra sammenlignelige byer

Bilag 4.0 Oversigtskort, placering af midlertidig skaterbane i Rønne

Bilag 4.1 Zoom på placeringer ved Remisen

Bilag 4.2 Zoom på placering ved Rønne bibliotek

Åbent punkt

13 Midlertidig skaterpark i Rønne

04.00.00P20-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	13	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Job-, Udvikling– og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Foreningen Rønne Street Sport (herefter 'foreningen') har henvendt sig til Bornholms Regionskommune med et ønske om, at kommunen identificerer en egnet placering til et midlertidigt skateområde i Rønne, forestår udlægning af en egnet overflade på arealet og påtager sig den efterfølgende drift.

Foreningen er en nyoprettet folkeoplysende forening, som har indledt drøftelser med kommunen, øvrige idrætsforeninger, Brødrene Larsens Legat samt øvrige fonde. Foreningen har bedt regionskommunen om at udpege et egnet areal og forestå, at arealet får en egnet belægning i form af en særlig glat asfalt. Brødrene Larsens Legat har tilkendegivet, at de vil støtte projektet med 300.000 kr., hvis den placeres på Nørrekås og står i mindst 3 år. Støtten vil alene kunne gå til skaterramper og ikke belægning.

I Budget 2021 er der afsat 150.000 kr. (2020-priser) til at understøtte etablering af et skateranlæg i Rønne. Der skal besluttes, hvor en midlertidig skaterbane kan anlægges og hvorvidt regionskommunen skal finansiere en ny belægning på det udpegede sted. Derudover skal der tages stilling til drift af anlægget samt udskydelse af salg af remisen samt etablering af eventuelle midlertidige aktiviteter i remisen.

Der er flere udvalgsområder der berøres. I indstillingen skal de enkelte udvalg tage stilling til de elementer i dagsordenspunktet der vedrører det enkelt udvalgs område.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at:

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget

a) drøfter en placering af skaterbanen ved remisen på Nørrekås
b) sender henvendelsen fra Rønne Street Sport i høring i Idrættens Videns- og Kompetenceråd (IVK) med henblik på en drøftelse af om BRK bør fremme muligheden for street sport i Rønne samt bemærkninger til en placering ved remisen på Nørrekås. Bemærkninger fra IVK skal indgå i Kommunalbestyrelsens endelige behandling af nærværende dagsordenspunkt.
c) at der afsættes et rådighedsbeløb på i alt 254.000 kr. i 2021 under Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, til etablering af asfaltunderlag og opsætning af hegn til brug for en midlertidig skaterbane ved Remisen på Nørrekås

d) at udgiften på 254.000 kr. dels finansieres af det til formålet budgetlagte tilskud til midlertidig skaterpark i Rønne på 151.800 kr., som er afsat under driftsbevilling 21 Kultur og fritid i budget 2021, og dels af en kassefinansieret tillægsbevilling i 2021 på 102.200 kr.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 4. november 2020:

At Natur- og Miljøudvalget indstiller at:

e) der ud fra de anviste forslag til placering af skaterbanen peges på en placering ved Remisen på Nørrekås
f) at der afsættes et rådighedsbeløb på i alt 254.000 kr. i 2021 under Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, til etablering af asfaltunderlag og opsætning af hegn til brug for en midlertidig skaterbane ved Remisen på Nørrekås
g) at udgiften på 254.000 kr. dels finansieres af det til formålet budgetlagte tilskud til midlertidig skaterpark i Rønne på 151.800 kr., som er afsat under driftsbevilling 21 Kultur og fritid i budget 2021, og dels af en kassefinansieret tillægsbevilling i 2021 på 102.200 kr.
h) at den forelagte driftsmodel, hvor Bornholms Regionskommune drifter skaterparken, godkendes, idet de afledte driftsudgifter på 53.000 kr. i hvert af årene 2022 og 2023 til indarbejdes i budget 2022 m.fl. år.

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Indstilling anbefales.

At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller at:

i) der ud fra de anviste forslag til placering af skaterbanen peges på en placering ved Remisen på Nørrekås
j) at der afsættes et rådighedsbeløb på i alt 254.000 kr. i 2021 under Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, til etablering af asfaltunderlag og opsætning af hegn til brug for en midlertidig skaterbane ved Remisen på Nørrekås
k) at udgiften på 254.000 kr. dels finansieres af det til formålet budgetlagte tilskud til midlertidig skaterpark i Rønne på 151.800 kr., som er afsat under driftsbevilling 21 Kultur og fritid i budget 2021, og dels af en kassefinansieret tillægsbevilling i 2021 på 102.200 kr.
l) at den forelagte driftsmodel, hvor Bornholms Regionskommune drifter skaterparken, godkendes, idet de afledte driftsudgifter på 53.000 kr. i hvert af årene 2022 og 2023 til indarbejdes i budget 2022 m.fl. år.
m) remisen og det tilhørende areal, hvorpå skaterparken placeres, ikke sættes til salg i årene 2021-2023 med mindre et andet areal på Nørrekås kan anvises og etableres som skaterareal
n) at der i regi af Rønne Byudvikling udarbejdes et oplæg til, hvordan remisebygningen i årene 2021-2023 kan benyttes midlertidigt til ungdoms- og streetaktiviteter. Oplægget vil blive forelagt til politisk godkendelse med tilknyttet budget.

Sagsfremstilling

Skatere i Rønne har i en årrække anvendt et afgrænset område i den sydlige del af Rønne Havn til at udøve deres idræt. Området benyttes ikke længere pga. nye planer for området til industriområde. Foreningen Rønne Street Sport henvender sig nu med en konkret ansøgning til

et nyt skaterparkområde (Bilag 1.0 Ansøgning og Bilag 1.1 Anlægsoverslag midlertidige skaterbaneelementer).

Foreningen Rønne Street Sport, er en nyoprettet folkeoplysende forening, som har indledt drøftelser med kommunen, øvrige idrætsforeninger, Brødrene Larsens Legat og øvrige fonde om et nyt skateområde i Rønne. På baggrund af disse drøftelser har Brødrene Larsens Legat tilkendegivet, at de vil bidrage med 300.000 kr. til skaterramper til en midlertidig skaterbane. Legatet har betinget sig, at banen skal ligge på Nørrekås, og at den skal være tilgængelig i mindst 3 år. Legatet forventer at kommunen stiller et areal med behørigt asfaltunderlag til rådighed. Midlerne fra legatet kan ikke anvendes til asfalt.

Bornholms Regionskommune har afsat 151.805 kr. på budgettet i 2021 (150.000 kr. i 2020-priser) til at understøtte etablering af et skateranlæg i Rønne.

Skatere i Rønne, formål og ambitioner
I første omgang ønsker foreningen at få etableret et midlertidigt anlæg til skaterbane, så skatere kan udøve deres sport og interesse for streetsport. Ambitionerne for foreningen rækker dog længere, og de vil på sigt arbejde for en permanent løsning for skatere og gadeidræt i Rønne. På sigt forestiller foreningen sig en betonbane og areal med multifunktion, som kan anvendes til øvrige gadeidrætsgrene, som eksempelvis basketball, parkour, klatring m.m.

Foreningens formål jfr. foreningens vedtægter er:

- at fremme streetsport i Rønne for herigennem at styrke og understøtte specielt børn og unges sundhed og trivsel
- at rejse og drifte anlæg for streetsport i Rønne herunder skateboard, rulleskøjter, løbehjul, BMX således at aktiviteterne foregår på en forsvarlig og sikker måde

Foreningen har været i dialog med andre foreninger og kommunens institutioner, som bl.a. RIK Basketball, Værftet i Nexø, Det gule team og Bornholms Klatreklub, som støtter op om ideen med at etablere en skaterbane, og på sigt et område i Rønne til forskellige former for gadeidræt. Der har ligeledes været dialog med Bornholms ungdomsskole, som ser det som en reel mulighed, at gadeidræt kan indgå i ungdomsskolens program og tilbud.

Skaterbanen vil være åben for offentligheden uden krav om foreningsmedlemsskab eller andre betingelser for brug. Rønne Street Sport vil kun have beskedne indtægter via et årligt kontingent, og vil ikke kunne bekoste udgifter som drift og vedligeholdelse. Eventuelle sponsorater eller tilskud, som foreningen vil kunne opnå, forventes at anvendes til drift af events og spotarrangementer til glæde for brugerne.

Da foreningens perspektiver er at fremme gadeidrætten i Rønne, kan den konkrete henvendelse om midlertidigt anlæg, med fordel sammentænkes med arbejdet med udvikling af strategisk helhedsplan for Nørrekås og program for Byens Hus.

Kobling til eksisterende visioner for Bornholm og udviklingsplaner for Rønne
Et område til gadeidræt og program for Byens Hus i Rønne by understøtter Kommunalbestyrelsens vision om at tiltrække tilflyttere og blive 42.000 indbyggere på Bornholm i 2028. Et skateområde og gadeidræt understøtter to af målsætningerne:

- 4. At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
- 5. At fremme chanceligheden for at børn og voksne på Bornholms bliver så ressourcestærke som muligt

Muligheden for at flere børn og unge bliver mere fysisk aktive og indgår i sociale fællesskaber understøtter de visioner og mål, der er i flere af kommunens politikker som Folkesundhedspolitik, Børne- og Unge Politik, og Kultur-, Idræts- og Fritidspolitik.

Placering af midlertidig skaterpark
Gadeidrætten favner en bred vifte af målgrupper, som børn, unge, foreninger og gæster på øen, og de forskellige scenarier til en placering kan ses i bilag 4.0. Bilaget viser oversigt over otte mulige placeringer af en skaterpark i Rønne, hvor midlertidige og permanente placeringer til gadeidræt kan placeres. I bilag 4.0 ses fordele og ulemper ved de forskellige placeringer af et skater/ gadeidrætsanlæg

A/ Remisen
B/ Busholdepladsen
C/ Biblioteksparken
D/ P-plads ved Elværket
E/ Rønne Stadion
F/ 10. klasse center
G/ Åvangsskolen
H/ Malmøvej

På baggrund af oversigten over de 8 placeringer vurderes det fra administrationen, at der er tre potentielle muligheder for en midlertidig placering af en skaterbane i Rønne:

Bilag 4.1. viser oversigt over to mulige placeringer af en midlertidig skaterbane ved Remisen.
A/ Remisen (ejet af Bornholms Regionskommune)
B/ Busholdepladsen (ejet af Rønne Havn)

Bilag 4.2 viser oversigt over en mulig placering til midlertidig skaterbane ved Biblioteket.
C/ Parkeringspladsen ved biblioteket

Foreningen og Brødrene Larsens Legat peger på, at en midlertidig skaterbane placeres ved Nørrekås og foreningen udpeger en placering ved remisen som den foretrukne. Argumentet for at placeringen bør være på Nørrekås er, at en skaterbane på Nørrekås vil være synlig og tiltrække både lokale og besøgende på øen.

På baggrund af foreningens og Brødrene Larsens Legats tilbagemeldinger vurderes det som ikke relevant at gå videre med en placering ved biblioteket.

En placering på buspladsen er en mulighed, men arealet har i dag en grusbelægning, hvilket vil fordyre projektet med cirka 100.000 kr. i forhold til en placering ved remisen, hvor der i dag er en asfaltbelægning, som der alene skal lægges et nyt slidlag ovenpå. Derudover er busholdepladsen ejet af Rønne Havn, som der vil skulle indgås en lejeaftale med. Vælges dette areal vil der skulle betales en lejeafgift der ikke er indregnet i den beskrevne økonomi for projektet.

En placering ved remisen er på flere måder oplagt. Arealet er kommunalt ejet, der er i forvejen en asfaltbelægning, hvilket mindsker udgiften til ny belægning, og der vil være adgang til toiletter og andre faciliteter på havnen uden at brugerne skal krydse en vej. Placeringen op ad de to husmure ved remisen vil også kunne danne en plads, som nemmere vil kunne blive et socialt mødested end på den åbne busholdeplads.

Besluttes det at placere skaterbanen ved remisen, og udsættes en eventuel beslutning om salg af remisen dermed i tre år, vil det være en mulighed at se på, hvordan remisen i den mellemliggende periode kan bruges til midlertidige aktiviteter med fokus på gadeidræt og ungdomsaktiviteter. Det foreslås derfor, at der som led i arbejdet med at udvikle en strategisk helhedsplan for Nørrekås også laves et oplæg til en midlertidig aktivering af remisen. Oplægget vil skulle fremlægges politisk, hvor aktiviteter og budget skal godkendes. Lokale- og

Anlægsfonden har uden at forpligte sig økonomisk ytret sig positivt i forhold til at bidrage til en udviklingsproces for en midlertidig aktivering af remisen.

Anlægsøkonomi af underlag til midlertidig skaterbane
De økonomiske omkostninger afhænger af, hvilket eksisterende underlag arealet har. Underlaget skal bygges op til et glat og jævnt underlag, der er sikkert for skatere at benytte. Derudover skal underlaget være stærkt nok til tunge køretøjer ved anlæggelse af banen og hensynet til rengøring af underlaget.

Nedenstående overslagspriser omhandler underlag og hegnsopsætning. Der er indhentet tilbud på pris, hvor hele arealet er glat og jævnt fordelt med tynd asfalt til at dække et areal på 1000 m2 og afskærmning mod vej.

Prisoverslag ved de tre alternative placeringer (priser ekskl. moms)

Placering	**Overslagspris for 1000 m2 Stor model**
A/ Remisen ved Nørrekås	A2) 254.000 kr.
B/ Busholdepladsen ved Nørrekås	B2) 354.000 kr.
C/ Parkeringspladsen ved Biblioteket	C2) 254.000 kr.

Priserne er inkl. 4.000 kr. til byggesagsgebyrer.

Der er ikke i nærværende projekt indregnet kortlægning af jordforurening eller oprensning af grunden ved remisen idet projektet er midlertidigt.

Driftsmodel og ejerskab
Erfaringerne fra den tidligere skaterbane i Sydhavnen i Rønne er, at skateranlægget endte med at være misvedligeholdt, da de frivillige i foreningen, der stod bag anlægget, ikke kunne lægge tilstrækkelige ressourcer i driften af anlægget og foreningen til sidst blev opløst. Der er en risiko for, at denne situation opstår igen, hvis forpligtelsen til vedligeholdelse overlades til en forening, der består af frivillige. Der er også en reel mulighed for, at foreningen opløses.

Administrationen forslår derfor, at der indgås en tidsbegrænset partnerskabsaftale mellem Bornholms Regionskommune og foreningen Rønne Street Sport fra 2020 - 2023. I aftalen får foreningen ansvaret for at rejse finansiering til anlægget og i dialog med Bornholms Regionskommune at anlægge skaterbanen. Regionskommunen får ansvar for etablering af behørigt asfaltunderlag samt vedligeholdelsen af anlægget. Dette er i overensstemmelse med foreningens ønsker.

Årlig driftsøkonomi midlertidig skaterbane
Det ønskede asfaltslidlag har en estimeret levetid på 13 år. En estimeret årlig pris på vedligeholdelse og drift af underlaget estimeres til 20.000 kr. Hertil skal renholdelse lægges. Det estimeres til 5.000 kr. årligt.

Sikkerhed af banen bør være højt prioriteret, så børn og unge ikke kommer unødig til skade. Det forslås derfor, at en årlig sikkerhedsrapport gennemføres, og at ansvaret for sikkerhed, løbende gennem syn af ramper og underlag påhviler Bornholms Regionskommune.

Vedligeholdelse af redskaber beregnes ud fra 10 % af anlægssummen med en levetid på ca. 10 år. Da anlægssummen af skaterramperne er 247.000 kr. ekskl. moms, udgør en årlig udgift til vedligeholdelse således 24.700 kr. (afrundes til 25.000 kr.).

Da anlæggelsen af skaterbanen finder sted i slutningen af 2020 / starten af 2021, forventes der ikke at være drifts- og vedligeholdelsesudgifter før i 2022. Fra 2022 og frem bør der afsættes 53.000 kr. årligt.

Årlig drift af midlertidig skaterbane

Årlig sikkerhedsrapport	3.000 kr.
Vedligeholdelse/rengøring af underlag	25.000 kr.
Vedligeholdelse af redskaber	25.000 kr.
I alt	**53.000 kr.**

Tidsplan
Forud for anlæggelse af skaterbanen er det væsentligt, at der foreligger partnerskabsaftaler mellem BRK og Rønne Street Sport, og at der er indhentet byggetilladelse. Foreningen er ansvarlig for at indhente byggetilladelse.

Tyndlagsbelægninger kan anlægges når temperaturer er over 10 grader i underlaget. Det forventes derfor, at banen kan anlægges tidligst i maj 2021. Foreningen kan evt. beslutte at opsætte ramper før det og starte med at køre på det eksisterende underlag.

Økonomiske konsekvenser

Anlæg
Udgiften til etablering af et passende asfaltslidlag udgør i alt 254.000 kr. Kommunalbestyrelsen har i budget 2021 afsat 151.800 (2021-priser) til driftstilskud til etablering af en midlertidig skaterpark i Rønne. Det er således nødvendigt at tilføre projektet yderligere 102.200 kr. Udgiften foreslås finansieret af kommunens kassebeholdning.

De afsatte driftsmidler overføres fra driftsbevilling 21 Kultur og fritid til et nyt anlægsprojekt under Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, til brug for medfinansiering af projektet.

Inden arbejdet igangsættes skal der forelægges en sag til politisk behandling med henblik på godkendelse af en bevilling til anlægsarbejdet.

Øvrige anlægsinvesteringer påhviler foreningen.

Drift
De årlige udgifter til drift, sikkerhed og vedligeholdelse af skaterbanen udgør 53.000 kr. Da selve asfaltarbejdet finder sted i 2021 forventes der ikke at være drifts- og vedligeholdelsesudgifter i 2021.

Det forslås således, at udgifterne til drift, sikkerhed og vedligeholdelse af den midlertidige skaterbane på 53.000 kr. i hvert af årene 2022 og 2023 indarbejdes i budget 2022 m.fl. år. Budgettet vil skulle afsættes under driftsbevilling 53 Veje, parker og anlæg.

Supplerende sagsfremstilling

Bilag 1.0 Ansøgning

Bilag 1.1 Anlægsoverslag midlertidige skaterbaneelementer

Bilag 2.0	Skema til sammenligning af forskellige midlertidige/ permanente placeringer af en skaterbane
Bilag 3.0	Inspiration fra sammenlignelige byer
Bilag 4.0	Oversigt over placeringer af en midlertidig/ permanent skaterbane
Bilag 4.1	Zoom på en placering ved Remisen
Bilag 4.2	Zoom på en placering ved Rønne bibliotek

Punkt 14: Uddannelses- og Beskæftigelsesplan 2021

Bilag

Udkast Beskæftigelsesplan 2021 (002)

Åbent punkt

14 Uddannelses- og Beskæftigelsesplan 2021

15.00.15P15-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget			

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Social- og Sundhedsudvalget høres

Natur- og Miljøudvalget høres

Børne- og skoleudvalget høres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget høres

Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende Uddannelses- og Beskæftigelsesplan 2021 på mødet den 17. december 2020, hvorefter Beskæftigelsesplanen offentliggøres primo 2021.

Uddannelses- og Beskæftigelsesplanen indeholder som noget nyt nu måltal for vejledningsindsatsen rettet mod de elever som forlader grundskolen i forhold til valg af ungdomsuddannelser.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at:

a) Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget drøfter forslag til Uddannelses- og Beskæftigelsesplan 2021.
b) Uddannelses- og Beskæftigelsesplan 2021 fremsendes til høring i relevante udvalg og råd, hvorefter den sendes til behandling i Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget senest den 2. december 2020, inden den fremsendes til endelig godkendelse i kommunalbestyrelsen.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 23. september 2020:
Indstilling anbefales. René Danielsson stemmer imod, da han finder afsnittet om hjemsendelser for vagt og mener, at Bornholms Regionskommune bør rådgive den enkelte flygtninge mere og oftere.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 30. september 2020:
Indstillingen anbefales. Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke, da hun finder afsnittet om hjemsendelser for vagt og mener, at Bornholms Regionskommune bør rådgive den enkelte flygtninge mere og oftere.

Social- og Sundhedsudvalget, den 2. november 2020:
Anbefales, Sabine Nicoline Lyngberg kan ikke medvirke, da hun finder afsnittet om

hjemsendelser for vagt og mener, at Bornholms Regionskommune bør rådgive den enkelte flygtning mere og oftere.

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Indstillingen anbefales. Kim Jacobsen kan ikke medvirke, da han finder afsnittet om hjemsendelser for vagt og mener, at Bornholms Regionskommune bør rådgive den enkelte flygtninge mere og oftere.

Sagsfremstilling

Job, Udvikling og Fritidsudvalget skal med afsæt i ministermål for 2021 samt status på egne lokalt fastsatte mål for 2020 drøfte forslaget til Uddannelses- og Beskæftigelsesplan 2021.

Procesplan

Såfremt forslag til Uddannelses- og Beskæftigelsesplan kan godkendes, vil denne blive sendt i høring i Social- og Sundhedsudvalget, Natur- og Miljøudvalget, Børne- og skoleudvalget, Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget, Integrations- og Handicaprådet samt det Regionale Arbejdsmarkedsråd.

Derefter vil Job, Udvikling og Fritidsudvalget modtage Uddannelses- og Beskæftigelsesplan til endelig godkendelse med høringssvar inden endelig godkendelse i kommunalbestyrelsen den 17. december 2020.

Ministermål

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard har besluttet at videreføre tre af målene fra 2020 og
derudover tilføje to nye mål:

1. Alle ledige skal have en værdig sagsbehandling (nyt mål)
2. Flere ledige skal opkvalificeres (nyt mål)
3. Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende
4. Flere personer med handicap skal i beskæftigelse
5. Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft.

Uddannelses- og Beskæftigelsesplan 2021 vil dels være en videreførelse af Beskæftigelsesplan 2020, idet en række initiativer er iværksat, og vil blive videreført ind i år 2021, og dels af en række nye indsatser styret af det seneste års udvikling på Bornholm, herunder følgerne af Corona krisen.

Gennemgående fokus

Et gennemgående fokus vil være mål og strategier for, hvordan vi sikrer kvalificeret arbejdskraft til de bornholmske virksomheder for dels at understøtte væksten i det Bornholmske samfund, og dermed Kommunalbestyrelsens mål om 42.000 indbyggere på Bornholm i 2025, og dels sikre at alle borgere på Bornholm har mulighed for et aktivt og selvstændigt liv.

Center for Job, Uddannelse og Rekruttering vil fortsat have fokus på den gruppe borgere, som har vanskeligt ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet ved at understøtte oprettelsen af nye job- og uddannelsesmuligheder på Bornholm.

For at løse denne opgave vil centeret have en fleksibel og innovativ tilgang i samarbejdet med de bornholmske virksomheder og bornholmske uddannelsesudbydere og ud fra dette give inspiration til, hvordan denne gruppe borgere kan inkluderes.

Målet vil være, at den enkelte borger oplever, at der arbejdes ud fra, at borgeren selv har ejerskab og ansvar for egen udvikling, mål og resultater. Tilbuddet fra centeret vil bygge på løsningsfokuseret sparring, tilbud om uddannelse og eventuel hjælp til etablering af kontakt til virksomheder i form af praktikker, løntilskud eller ordinære job.

Såfremt virksomhederne ikke kan finde de kvalificerede medarbejdere på Bornholm, vil centeret indlede samarbejder med relevante aktører for at tiltrække yderligere kvalificeret arbejdskraft til Bornholm, det være sig både fra det øvrige Danmark som fra udlandet, specielt EU.

Fra Beskæftigelsesplan til Uddannelses- og Beskæftigelsesplan

Administrationen skal specielt henlede opmærksomheden på beskæftigelsesministerens nye mål om "en værdig sagsbehandling", som uddybes i Beskæftigelsesplan 2021.

Desuden omdøbes beskæftigelsesplanen til Uddannelses- og Beskæftigelsesplan; dels fordi beskæftigelsesplanen allerede indeholder mange uddannelsesrettede indsatser og dels fordi der nu er kommet krav om at udarbejde måltal for vejledningsindsatsen rettet mod de elever som forlader grundskolen.

Derfor er der indarbejdet de lovpligtige mål for vejledningsindsatsen jf. bekendtgørelse nr. 1152 af 7. juli 2020, hvor Kommunalbestyrelsen jf. § 31 skal fastsætte måltal for det kommende års søgning til ungdomsuddannelserne. Udvalget har i 2019 fastsat måltal for søgningen til erhvervsuddannelserne med 35%. Der skal nu fastsættes måltal for alle ungdomsuddannelser.

Lokalt fastsatte mål 2021

Rekruttering og tilflytning

Sikre kvalificeret arbejdskraft til offentlige og private virksomheder på Bornholm.

En mere opsøgende indsats i forhold til arbejdskraft uden for Bornholm

Bedre tværfaglig og virksomhedsrettet hjælp til ledige på kanten af arbejdsmarkedet.

Fortsat fokus på nedbringelse af antallet af langtidsledige kontanthjælps- modtagere over 30 år.

Ungeindsats

Fokus på udvikling af samarbejdet i den sammenhængende ungeindsats samt en aktiv deltagelse i etableringen heraf.

Fokus på at sikre relevante tilbud, aktiviteter og værktøjer er til stede ved det daglige arbejde i den sammenhængende ungeindsats; herunder samarbejdet med FGU uddannelsen.

Integration

Fokus på flygtningenes integration på det Bornholmske arbejdsmarked, således at flygtningenes kompetencer søges at matche det Bornholmske arbejdsmarkeds behov for kvalificeret arbejdskraft.

Uddannelse

Fokus på opfyldelsen af de politisk vedtagne mål for vejledningsindsatsen rettet mod grundskolens afgangselever.

Uddannelses- og Beskæftigelsesindsatsen søges løst i et samarbejde.

Der er behov for en forsat udbygning af samarbejdet med erhvervslivet, øvrige aktører (uddannelsesinstitutioner, arbejdsgiver- og arbejdstager organisationer, praktiserende læger mf.) men også internt i Bornholms Regionskommune udvikles nye samarbejder omkring tværfaglige snitflader, hvor specielt den sammenhængende ungeindsats (SUI) vil blive prioriteret i 2021.

Ny lovgivning mv.

Der er de senere år vedtaget en række nye reformer på Beskæftigelsesområdet, hvor det allerede nu er klart, at dette fortsætter med nye lovgivningsmæssige initiativer i 2021. Center for Job, uddannelse og Rekruttering vil løbende forholde sig til de muligheder dette giver, dels i det daglige arbejde og dels ved løbende at tilpasse organisationen og indsatsviften, i et samspil med Job, Udvikling og Fritidsudvalget, når de konkrete rammer kendes.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 15: Orienteringssag: Revideret behov for egenfinansiering til elbusser såfremt tilskud fra grøn buspulje tildeles BRK

Åbent punkt

15 Orienteringssag: Revideret behov for egenfinansiering til elbusser såfremt tilskud fra grøn buspulje tildeles BRK

05.01.00G01-0162

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	15	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Det er i sag fra juni 2020 vedr. grøn buspulje besluttet at ansøge tilskudsmidler til indkøb af 4 elbusser til BATs bybuskørsel i Rønne. Den grønne buspulje er ansøgt den 28. september 2020.
Tilskudsbetingelserne er blevet specificeret under ansøgningsprocessen, så der alene kan tildeles tilskud på 75% til *merprisen* for den grønne løsning, og priserne er opdateret, hvilket betyder, at BATs egenbetaling i projektet øges med 4.538.419 kr. og samlet udgør 7.663.419 kr.

Når afgørelse om tilskud er truffet vil en ny sag blive forelagt til politisk behandling.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Det er i sag fra juni 2020 vedr. grøn buspulje besluttet at ansøge tilskudsmidler til indkøb af 4 elbusser til BATs kørsel i Rønne. Der er indsendt ansøgning til den statslige grøn buspulje den 28. september 2020. Puljen administreres af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Der afventes svar på ansøgning på tidspunktet for sagsfremstillingens udarbejdelse. Svar forventes inden udgangen af 2020.

Der er siden den politiske beslutning om at søge midlerne sket ændringer i forudsætningerne for tilskud. Dertil er priser for indkøb af elbusser mv. opdateret. Der orienteres på den baggrund om ændringerne og de budgetmæssige konsekvenser nedenfor.

Tilskudsbetingelser specificeret
Trafik, Bygge- og Boligstyrelsen har specificeret tilskudsbetingelserne, så der alene kan tildeles tilskud på 75% til *merprisen* for den grønne løsning. I sagsfremstillingen fra juni 2020 var

antagelsen, at der kunne søges om tilskud til 75% af hele projektet. Ligeledes er det præciseret, at der ikke gives tilskud til renteudgifter, hvorfor leasing ikke vil være en mulighed i projektet.

Konsekvensen af de specificerede tilskudsbetingelser er, at der ved tildeling af tilskud er behov for en højere andel af egenfinansiering, da det samlede ansøgte tilskud (4.340.456 kr.) er væsentligt mindre end først antaget (9.375.000 kr.).

Tabel 1: Ændring i ansøgt tilskudsbeløb.

Aktivitet	***Beløb fra sagsfremstilling i juni 2020***	***Beløb i ansøgning september 2020***
Samlet projektøkonomi	12.500.000	12.003.875
Anslået anskaffelsessum for 4 dieselbusser	6.375.000	6.376.000
Anslået restværdi af 4 dieselbusser (december 2032)	[indgik ikke]	-159.400
Merudgiften ved omstilling til CO2-reducerende busser	[indgik ikke]	5.787.275
Tilskud på 75% af tilskudsberettigede udgifter	9.375.000	4.340.456

Tildeler Trafik, Bygge- og Boligstyrelsen BAT det ansøgte tilskud, vil en ny sag vedrørende ansøgning om anlægsbevilling blive forelagt til politisk godkendelse.

Opdaterede priser

Udover ændringen i det ansøgte tilskud, er der i forbindelse med udarbejdelsen af ansøgningen også arbejdet med en specificering af budgetforudsætningerne, hvor det har været muligt for BAT. Den samlede projektsum (12.003.875 kr.) er på den baggrund reduceret i forhold til sagsfremstillingen i juni 2020 (12.500.000 kr.).

Tabel 2: Ændring i det samlede projektsum.

Aktivitet	***Beløb fra sagsfremstilling i juni 2020***	***Beløb i ansøgning september 2020***
Anskaffelse af 4 elbusser	11.250.000	11.250.000
Anslået restværdi af 4 elbusser (december 2032)	[indgik ikke]	-281.250
Etablering af ladeinfrastruktur	1.250.000	965.125
Projektrelaterede aktiviteter (lønudgifter samt revision)	[indgik ikke]	70.000
Subtotal	12.500.000	12.003.875

Økonomiske konsekvenser

Projektøkonomien, såfremt tilskuddet tildeles BAT, er sat op i nedenstående tabel.

Tabel 3: Ændring i projektøkonomi.

Aktivitet	***Beløb fra sagsfremstilling i juni 2020***	***Beløb i ansøgning september 2020***
Samlet projektøkonomi for elbusser og lader	12.500.000	12.003.875
Merudgiften ved omstilling til CO2-reducerende busser	[indgik ikke]	4.752.150
Tilskud på 75% af tilskudsberettigede udgifter	9.375.000	4.340.456
BATs udgift til elbusser	3.125.000	7.663.419
Øget egenfinansering såfremt tilskud tildeles	-	4.538.419

Det bemærkes, at anskaffelsessummen (leasing) for dieselbusser er angivet til 6.375.000 kr. i sagsfremstillingen fra juni 2020. Der vil ved køb af elbusser og tildeling af det fulde ansøgte tilskudsbeløb skulle bruges (7.663.419-6.375.000) = 1.288.419 kr. mere end ved anskaffelse af dieselbusser.

I beslutningen om indkøb af nye dieselbusser var der forudsat at dette skete ved leasing og budgettet til anskaffelsen er indlagt som årlige leasingudgifter.

Der er således i budget 2021 og fremadrettet indlagt 1.131.360 kr. til leasing af fire midibusser som følge af budgetforlig 2020. Det afsatte budget til leasing vil kunne tilbageføres ved indkøb af el-busser.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Afslag på HUB-projektet vedr. brintbusser til BAT

Åbent punkt

16 Afslag på HUB-projektet vedr. brintbusser til BAT

13.00.00P22-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Særligt udvalg om klima og bæredygtighed	07-10-2020	4	
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	16	

Hvem beslutter

Særligt udvalg om klima og bæredygtighed orienteres

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres

Resumé

Der er modtaget afslag på ansøgningen vedrørende HUB-projektet (Hydrogen Utility Bornholm), hvor Bornholms Regionskommune, primært repræsenteret ved BAT, var partner i projektansøgning, der handlede om at afprøve muligheden for at gøre øer CO_2-neutrale ved hjælp af brint.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Særligt udvalg om klima og bæredygtighed den 7. oktober 2020:
Taget til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune, primært repræsenteret ved BAT, blev af Bornholms El-Produktion (Bornholms Energi og Forsyning) og Danmarks Tekniske Universitet (DTU) med kort varsel inviteret med i en projektansøgning, der handlede om at afprøve muligheden for at gøre øer CO_2-neutrale ved hjælp af brint. Projektet blev navngivet HUB (Hydrogen Utility Bornholm). Ansøgningsfristen var 29. april 2020.

Afslag

Der er modtaget afslag på ansøgningen, idet ansøgningen ikke har opnået det påkrævede antal point i evalueringen. Ansøgningen opnåede 8,5 point, kravet var 10,0 (se bilag 1). Bilaget er lukket, da der af virksomheder i konsortiet bag ansøgningen er efterspurgt fortrolighed. Af offentlighedsloven fremgår en "formodningsregel" om, at hvis virksomheden oplyser, at det er af væsentlig betydning for virksomheden, at oplysningerne ikke udleveres, da er myndigheden berettiget til at lægge dette til grund. Bornholms Regionskommune vurderer på den baggrund, at der er tale om fortrolige oplysninger som indtil videre ikke bør fremlægges offentligt.

Følgende begrundelser indgår bl.a. i afslaget:

- Transportdelen af projektansøgningen har ikke tilstrækkeligt fokus, fx for få brintbusser, der leases
- Der mangler detaljeringsgrad fx vedrørende placeringen af brintanlæggene
- Projektansøgningen indeholder et for stort fokus på studier og for lidt fokus på teknisk implementering og demonstration (implementeringsaktiviteter fremfor præsentation af generel viden)
- Innovationspotentialet for projektet står ikke så klart som ønsket

Det skal nævnes, at ansøgningen ligeledes roses for mange aspekter af projektet. Herunder kan nævnes:

- Placeringen af projektet på Bornholm
- At Bornholms Regionskommune har en så fremtrædende rolle i projektet
- Projektets evne til at opfylde EU-arbejdsprogrammets hensigt

Bornholms Regionskommunes vil løbende forholde sig imødekommende til lignende projekter, hvor det vurderes, at perspektiverne kan bidrage til at indfri de politiske ambitioner for den grønne omstilling.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 17: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

17 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	17	

Indstilling og beslutning

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
-

Punkt 18: Gensidig orientering

Åbent punkt

18 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-11-2020	18	

Natur- og Miljøudvalget den 3. november 2020:
BATs helårskøreplan er klar til høring i BATs brugerråd, Bornholms Ældreråd og Handicapråd.

Punkt 101: Lukket